

DRAUGAS

PERIODICALS
January 21,
Vol. LXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIO - JANUARY 21, 2000

*****MIXED ADC 606
\$175 P9 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01/20/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.15
Kaina 50 c.

Konservatoriai iš partijos pašalino Kęstutį Skrebį

Vilnius, sausio 20 d. (BNS) — Konservatorių disciplinos organas trečiadienio vakarą pašalino iš partijos vieną ryškiausių „vagnorininkų“ grupuotės atstovų buvusį ministrą Kęstutį Skrebį.

Buvęs Gedimino Vagnoriaus kabineto valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras praėjusių metų pabaigoje viešai sukritikavo dabartinę partijos vadovybę ir Andriaus Kubiliaus vyriausybę nukrypstant nuo Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) veiksmų programos.

Kaip BNS pranešė Konservatorių partijos Priežiūros komiteto pirmininkas Algirdas Katkus, komitetas, įvertinęs viešus pareiškimus, nukreiptus prieš partiją ir konservatorių remiamą vyriausybę, konstatavo, kad Kęstutis Skrebio veikla yra nesuderinama su Tėvynės sąjungos įstatais ir jos nutarimais.

Anot A. Katkaus, K. Skrebys nepagrįstai kaltino A. Kubiliaus vyriausybę liberalizavus šėšėlinę ekonomiką ir kontrabandą. Priežiūros komiteto sprendimas yra galutinis.

K. Skrebys BNS korespondentui sakė vertinęs Priežiūros komiteto sprendimą kaip „susiendorjimą“. Buvau pakviestas į Priežiūros komitetą svarstyti, tačiau kai nuėjau, man buvo perskaitytas sprendimas, jokio svarstymo nebuvo, sakė K. Skrebys. Jis kategoriškai atmetė kaltinimus veikiant prieš A. Kubiliaus vyriausybę. „Mano spaudos konferencijose buvo kalbama apie konservatorių rinkimų programos vykdymą, tuo rūpintis privalo kiekvienas partijos narys“, sakė K. Skrebys.

Jis nekommentavo, ar sprendimas jį išmesti iš partijos gali turėti kokios nors įtakos G. Vagnoriaus šalininkų apsisprendimui įteisti savo grupę. Šiuo metu Tėvynės sąjungos frakcijoje Seime G. Vagnorius turi maždaug 10 nuseklių savo ekonominių idėjų šalininkų.

Remti savo partiją — elementaru

Vilnius, sausio 20 d. (BNS) — Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) vadovas Vytautas Landsbergis teigia esant savaime suprantamam dalykui, jog partijos narys privalo remti tos partijos sudarytą vyriausybę.

„Yra partija, yra jos remiamas sudaroma vyriausybė. Jeigu puoli šią vyriausybę, vadinasi, esi opozicija“, ketvirtadienį interviu LNK televizijos žiniui sakė V. Landsbergis. „Čia elementaru kaip dukart du“, pridūrė jis.

V. Landsbergis komentavo konservatorių partijos Priežiūros komiteto sprendimą pašalinti buvusį ministrą Kęstutį Skrebį iš partijos „už elgesį, nesuderinamą su Tėvynės sąjungos įstatais ir nutarimais“.

V. Landsbergis ketvirtadienį sakė neigiamai vertinęs gruodį paskelbtą K. Skrebio pareiškimą ir pavadino jį „puoliu prieš A. Kubiliaus vyriausybę, savo partijos vyriausybę“. „Ne partijos viduje, o viešas puolimas. Tai vertinu blogai“, sakė konservatorių vadovas.

Premjeras nekommentuoja pašalinimo

„Negaliu komentuoti Priežiūros komiteto sprendimo. Partijos įstatai numato visas teises, ir K. Skrebys gali jomis naudotis“, po susitikimo su prezidentu ketvirtadienį sakė ministras pirmininkas Andrius Kubilius.

„Man vyriausybės kritika nesukelia kokių nors emocijų, bet yra partijos vidaus gyvenimo taisyklės, kurių visi privalome laikytis“, sakė A. Kubilius.

„Vagnorininkus“ neramina partijos ateitis

Seimo narys konservatorių Alfonsas Bartkus teigia nerimaujantis, kad konservatorių partija gali būti sugriauta „iš viršaus“ ir pavirs „visuomenės nemėgiamą sąjūdiniu“ ar „sklypininkų“ grupe.

Pasak jo, „sugriauti partiją galima iš viršaus ir iš apačios“. „Bijau, kad šiuo atveju nebūtų (griaunama) iš viršaus“, samprotavo A. Bartkus.

K. Skrebys yra vienas artimiausių buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus idėjinis bendražygis, 1996-1999 m. G. Vagnoriaus kabinete jis vadovavo Valdymo reformų ir savivaldybių ministerijai. A. Bartkus taip pat yra neoficialus „vagnorininkų“ grupuotės partijoje vienas aktyviausių veikėjų. Jis nuosekliai propaguoja griežto mokesčių administravimo ir finansų drausmės sugriežtinimo idėjas ir ne vieną kartą po G. Vagnoriaus atsisaitinimo kritikavo konservatorių vadovybę bei vyriausybę.

Panevėžio konservatoriai gina K. Skrebį

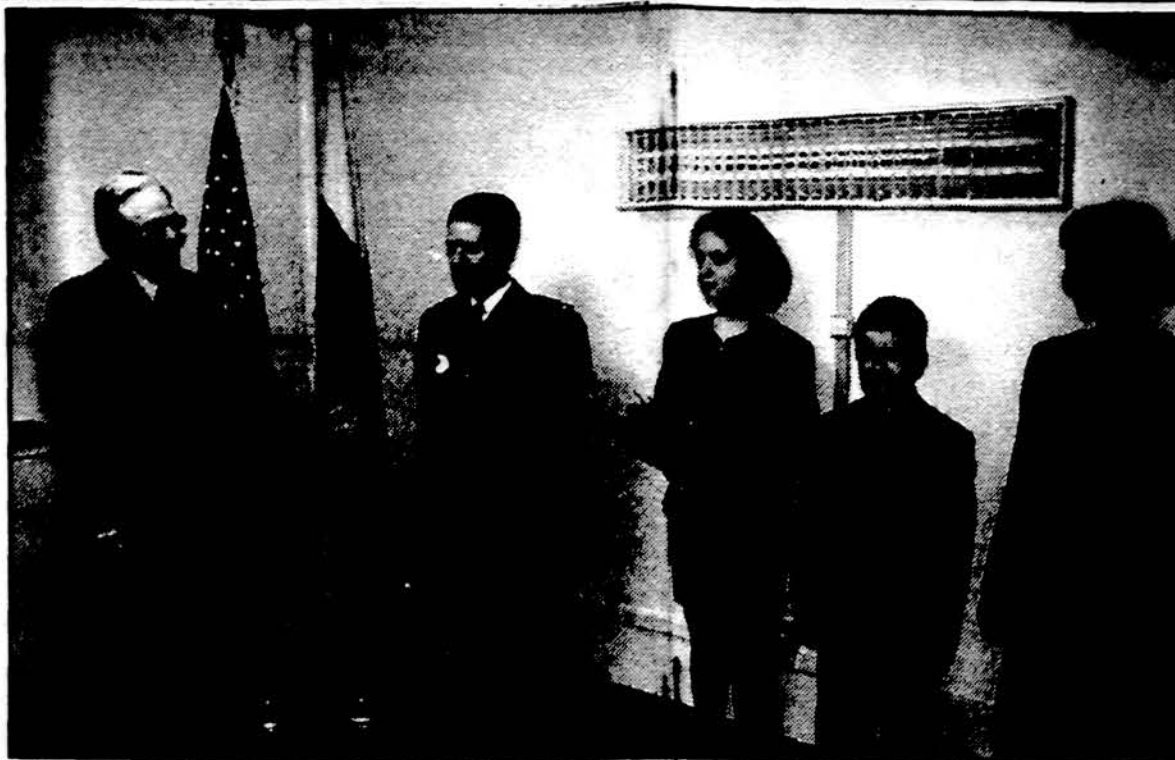
Konservatorių partijos Panevėžio skyrius išreiškė nepasitenkinimą, kad Panevėžyje išrinktas Seimo narys Kęstutis Skrebyš pašalintas iš konservatorių partijos gretų. K. Skrebys priklauso konservatorių partijos Panevėžio miesto Nevėžio skyriui.

Šio skyriaus taryba neeiliniame posėdyje ketvirtadienį pareiškė, kad partijos Priežiūros komiteto sprendimas pašalinti K. Skrebį „yra pernelyg griežtas“.

Susirinkimo protokolo išrašas, kuris atsiųstas ir naujienų agentūrai BNS, Priežiūros komiteto prašoma persvarstyti sprendimą dėl K. Skrebio pašalinimo iš partijos narių, „prieš tai pateikiant pašalinimo motyvus“.

„Manome, kad tikslingas būtų skyriaus tarybos atstovų dalyvavimas pakartotiniame Priežiūros komiteto posėdyje“, teigiama dokumente.

Atostogauti išleisdamas prezidentas Valdas Adamkus ketvirtadienį priminė premjerui Andriui Kubiliui neatidėliotinai tvarkytinus reikalus, tarp jų — biudžeto įplaukų surinkimo problemas ir bankų privatizavimą. Po susitikimo prezidento prie prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė sakė, kad V. Adamkus domėjosi priežastimis, dėl kurių sumažėjo valstybės biudžeto pajamos. Prezidento nuomone, Muitinė, jau kuris laikas neturinti nuolatinių vadovų, taip pat yra atsakinga už nesurenkamą biudžetą.

Sausio 20 dieną JAV ambasadorius Lietuvoje Keith Smith Vilniuje Civilinės saugos departamento direktoriaus pavaduotojui majorui Valdemarui Sarapinui įteikė JAV karinį apdovanojimą — Nusipelnusiųjų Legiono trečiojo laipsnio ordina, kurį 1942 metais įsteigė JAV Kongresas. Ordinas skiriamas draugiškų valstybių kariuomenių pajėgų atstovams, pasižymėjusiems dideliais nuopelnais tarnyboje. Apdovanojimas V. Sarapinui, kuris Lietuvai JAV atstovavo 1996-1999 metais, buvo skirtas už svarų indėlį, stiprinant Lietuvos ir JAV bendradarbiavimą.

Notuot.: (Iš kairės) JAV ambasadorius Lietuvoje K. Smith, majoras V. Sarapinas, jo dukta, stūnas ir žmona ordino įteikimo ceremonijoje.

Lietuva iki 2004-ųjų bus pasirengusi į Europos Sąjungą

Vilnius, sausio 20 d. (Elta) — Ketvirtadienį vykusiam Vyriausybės Europos integracijos komisijos posėdyje dar kartą buvo patvirtinta, jog Lietuva iki 2004 metų sausio 1 dienos bus visiškai pasirengusi stoti į Europos Sąjungą (ES).

Europos komiteto Integracijos strategijos departamento direktoriaus Klaudijaus Manioko teigimu, derybos oficialiai prasidės vasario 15 dieną, ir jau aišku, kad iš karto nebus pradėta derėtis dėl visų derybų skyrių.

29 derybų skyriai apima visas ūkio veiklos sritis. Du papildomi skyriai yra dėl įmokų į ES biudžetą ir dėl Lietuvos dalyvavimo ES institucijose. Vasario 15 d. Lietuva ketina pareikšti, kad yra pasirengusi derėtis dėl 15 skyrių.

Pasak K. Manioko, Lietuva galėtų pradėti nuo „lengviausių“ skyrių mokesčių, švietimo, bendros užsienio ir saugumo politikos, kurių ES teisė beveik nevaržo. Svarstoma galimybė pradėti derybas ir dėl kitų, sąlyginai „sunkesnių“ sričių, kuriose pripažįstamas Lietuvos pranašumas — aplinkos apsaugos ar transporto.

„Aplinkos apsauga reglamentuojantis skyrius yra sudėtingas. ES reikalavimų įgyvendinimas pareikalautų ilgų pereinamųjų laikotarpių ir didelių investicijų, tačiau visuotinai pripažįstama, kad šioje srityje Lietuva yra lyderė tarp Vidurio ir Rytų Europos šalių“, sakė K. Manioka.

Problematiškesni, kaip spėjama, Lietuvai bus klausimai, susiję su žemės pardavimu užsieniečiams, „Televizijos be sienų“ bei kitų reikalavimų įgyvendinimu.

„Europos Sąjungai taip pat gali kilti problemų. Atrodo, kad ES norės pereinamojo laikotarpio dėl laisvo asmenų judėjimo. Tai reikšia, kad ES norės riboti galimybę leisti mėsų žmonėms dirbti ES“.

džeto pajamas. Penktadienio vakarą V. Adamkus skrenda į JAV, kur jau vieši jo žmona Alma. Iš ten Adamkai vyks į Meksiką, kur leidžia atostogas jau daugiau nei 10 metų. Prezidentas atostogaus iki vasario 10 dienos.

Liberalai supranta populiarejančią partiją gresiančius pavojus

Vilnius, sausio 20 d. (BNS) — Lietuvos liberalų sąjunga (LLS) teigia suprantanti, kad staiga išpopuliarėjusiai partijai nebus lengva ir kartu apgailestauja, kad kai kurie politikai liberalus emė vadinti „apsiėmę dešiniuosius“ bei „valdžios partija“.

Pernai metų pabaigoje prie LLS prisijungus dideli populiarumą visuomenėje turinčiam buvusiam premjerui Rolandui Paksui, LLS populiarumas iš paskutinių vietų staiga šoktelėjo į pirmąją.

Trečiadienį išplatintame LLS valdybos pirmininko R. Pakso pareiškime pabrėžiama, kad liberalai „nera nei valdžios, nei vien tik verslininkų partija“. „Galbūt yra žmonių, sugalvojusių, jog LLS — tiesiausias tramplinas į valdžią. Tokius asmenis privalome nuliūdinti. Pasitikėjimas ir atsakomybė bus suteikiami tik pagal kompetenciją ir atliktus

darbus“, sakoma pareiškime. Jame taip pat informuojama, kad vien po gruodžio pradžios vykusio LLS Kongreso partijos nariais tapo daugiau kaip 1,000 žmonių, kurių visiškai dauguma anksčiau nepriklausė jokioms partijoms.

Tuo tarpu dienraštis „Lietuvos rytas“ ketvirtadienį rašo, kad prie LLS ketina prisijungti daug garsių žmonių. Pasak dienraščio, LLS kandidatų į Vilniaus miesto savivaldybės tarybą tapo buvęs NBA krepšininkas, LKL prezidentas Šarūnas Marčiulionis, tačiau jis galutinio atsakymo dar nedavė.

Tačiau akrobatinio skraidymo lakūnas Jurgis Kairys atsisakė prisijungti prie LLS, o garsus architektas Algirdas Kaušpėdas nesutiko tapti liberalų kandidatu į Kauno tarybą, nors jis ir yra LLS narys.

Rusų „Jukos“ nori „Mažeikių naftos“ akcijų

Vilnius, sausio 20 d. (BNS) — Susivienijimas „Mažeikių nafta“ ir Rusijos naftos bendrovė „Jukos“ tariasi dėl ilgalaikio bendradarbiavimo.

Praėjusią savaitę „Mažeikių naftos“ tiekimo ir rinkodaros direktorius Patrick Viosat apie tai Maskvoje derėjosi su „Jukos“ viceprezidentu Michail Jelfimov bei kitais naftos bendrovės vadovais, pranešė dienraštis „Lietuvos rytas“.

Tuo pat metu „Mažeikių nafta“ derėjosi ir su kitu Rusijos naftos susivienijimu „LUKOIL“, kuris užtikrina naftos tiekimą Lietuvai.

Pernai rudenį „Jukos“ pateikė pasiūlymus Lietuvos valdžiai dėl 10-ties metų bendradarbiavimo su „Mažeikių nafta“. „Jukos“ siekia gauti 12,5

Pasaulio naujienos

(Remiamos BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BetaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Vašingtonas. Nors Vidurio Rytų taikos procesas nuolat susiduria su klintimais, JAV prezidentas Bill Clinton trečiadienį pareiškė, jog apsiima toliau tarpininkauti Sirijos ir Izraelio pokalbiams. „Nė viena pusė nepasitraukė iš taikos derybų, nepasiekė jū pabaigos ar įšaldymo — to nėra“, sakė B. Clinton po kalbos Baltuosiose rūmose, kurioje agitavo už naują sveikatos apsaugos projektą. Pasak prezidento, tarp šalių vyksta nuodurus ginčas, kuriuos klausimus spręsti pirmiausia, ir jis ketina padėti. Šalyje sprendžia tokius įsisėnėjusius ir skaudžius klausimus, kaip šie: ar palestiniečiai turės valstybę, ar Izraelis dalysis su jais Jeruzalės miestu ir kiti žemės Izraelis jiems dar perduos.

Moskva. Rusijos Gynybos ministerija ketvirtadienį patvirtino, kad Četėnijoje dingo generolas

majoras Michail Malofejev. Vienas čekėnų kovotojų vadų Movladi Udugov kiek anksčiau Reuters telefonu iš nežinomos vietovės sakė, kad partizanai paėmė generolą, ir nelsiavo. Rusijos Gynybos ministerija telefonu Reuters iš Maskvos pranešė, kad generolas „nepasirodė vietoje nustatytu laiku“. M. Malofejev buvo atakingas už Groznio puolimo operaciją ir į Četėnijos sostinę atvyko susipažinti su padėtimi. Generolo likimas nežinomas: jis gali būti nuzudytas arba paimtas į nelaisvę. Specialios daliniai bando nustatyti jo buvimo vietą. Rusijos pajėgos nuo pirmadienio įnirtingai puola Groznį ir abi šalys praneša apie vis didėjančius nuostolius.

Europos Taryba (ET) greičiausiai nesustabdys Rusijos narytės dėl jos karo operacijos maištingoje Četėnijoje, ketvirtadienį pareiškė ET Parlamentinės Asamblėjos (ETPA) pirmininkas lordas David Russell-Johnston, kuris vadovavo šią savaitę Četėnijoje apsilankusiai ET delegacijai. Maskvoje jis sakė, kad Rusijai tenka dalis atsakomybės dėl Četėnijos konflikto, nes ji anksčiau nesimėmė veiksmų užkirsti kelią vykstantiui nusikaltimams veiklai. D. Russell-Johnston vadovaujama delegacija apsilankė Četėnijos rajonuose, grąžintuose Rusijos valdumui. D. Russell-Johnston sakė suprantantis Rusijos nenorą vesti derybas su Četėnijos prezidentu Alan Maschadov, kuris turi tik ribotą įtaką karin-giau nusiteikusiems sukilėliams. „Taciau reikia kalbėtis su tuo, su kuo gali, o tai yra Maschadov“, sakė pirmininkas. Pasak jo, Rusijos vyriausybei tenka dalis atsakomybės dėl to, kad, rusų kariuomenėi po 1994-1996 m. nesėkmingo karo pasitraukus iš Četėnijos, ši Kaukazo respublika faktiškai tapo nusikaltama valstybe.

Jeruzalė. Izraelio generalinis prokuroras ketvirtadienį nurodė policijai pradėti kriminalinį tyrimą dėl įtarimų, kad prezidentas Ezer Weizman neteisėtai gavo didelę pinigų sumą. Atsi-statydinti nesutinkas E. Weizman pripažinti, kad iš savo draugo, prancūzo verslininko Edouardo Saroussi gavo maždaug 200,000 dolerių. Tuo metu (1998-1999 m.) E. Weizman buvo parlamentaras ir ministras. Prezidentas teigia, kad pagal įstatymus neprivalo deklaruoti dovanų. Ministerijos teigimu, generalinis prokuroras tokį sprendimą priėmė pasiūlykus, kad gali būti pateikti įrodymai apie verslo pobūdžio santykius tarp E. Weizman ir versloves, susijusias su E. Saroussi. E. Weizman, buvęs naikintuvo lakūnas, žadėjo ginti savo gerą vardą.

Moskva. Rusijos kariuomenės Vladikaukazo įgulos karinė prokuratura išklė pirmąją baudžiamąją bylą dėl plėtimų Četėnijoje. Kaip praneša laikraštis „Kommersant“, plėtimu įtariami vidaus kariuomenės vienos iš specialiosios paskirties brigadų kareiviai ir karininkai, prieš pat Naujuosius metus išvykę namo į Volgogradą sritį. Šiaurės Osetijoje kolonų sustabdė vietos milicininkai ir karinės komendantūros darbuotojai viename sunkvežimiu rado priaplešto turto: kilimų, buitines technikas ir kitų daiktų, iš viso už keliasdešimt tūkstančių dolerių. „Sugrįžė Četėnijos karo kareiviai pasakoją, kad „pasimėti“ vertingų daiktų ir maisto produktų iš vietos gyventojų čia įprastas dalykas“, praneša „Kommersant“.

„Labiausiai, pasak jų, „stengiasi“ OMON: kone visi žarnvotieji automobiliai iškloti persiūtais kilimais, juose įrengtos stereo aparatūros, o kiekvienas karys ant kaklo turi po dvi ar tris auksines grandinėles, nusegtas nuo nukautų modžahedų“. Apie daugybę plėsimų, taip pat išžaginimų Četėnijos teritorijose, kurias Rusijos propaganda vadina „išvaduotomis“, ne kartą pranešė ir kiti Maskvos laikraščiai.

Tunisas. Del širdies smūgio mirusio buvusio Italijos premjero Bettino Craxi laidotuvis įvyks penktadienį Tunise, ketvirtadienį pranešė jo sūnus. 65 metų B. Craxi mirė trečiadienį. Tunise savanoriškoje tremtyje jis gyveno nuo 1994 metų. Buvęs premjeras iš Italijos išvyko po to, kai buvo apkaltintas korupcija. B. Craxi dukra trečiadienį Italijos televizijai telefonu sakė, kad šeima nusprendė atvesti Romos pasiūlymą rengti valstybines laidotuves Italijoje. B. Craxi svajotojo sugrįžti į Italiją, tačiau tik kaip visateisiais pilietis.

Presidentas Valdas Adamkus ketvirtadienį pasirašė dekretą dėl užsienio reikalų viceministro Vygaudo Užacko paskyrimo vesti derybas su Europos Sąjunga.

KALENDORIUS

Sausio 21 d.: Šv. Agnietė, Agnė, Epifanas, Galiginas, Garas, Rungailė.

Sausio 22 d.: Šv. Vincentas kankinys; Anastazas, Aušrius, Aušryna, Džiugas, Gedantas, Škaištė, Vიცas.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

TRUMPA ŠALFASS-GOS 1999 M. SPORTINĖS VEIKLOS SANTRAUKA

Pateikiame trumpą 1999 m. ŠALFASS-gos varžybinės veiklos apžvalgą, apimančią metines pirmenybes bei kitas platesnės apimties varžybas. Įvykiai pateikiami chronologine eile.

1999 m. Š. Amerikos Lietuvių kalnų slidinėjimo pirmenybės įvyko 1999 m. vasario 20 d., Mount Sutton, Que., Kanadoje. Vykė Kanados Sporto apygarda, vadovaujama Rimo Kuliavo. Globojo — Montrelio lietuviai slidinėjotojai. Dalyvavo 20 įvairaus amžiaus slidinėjotojų iš Montrelio, Toronto, Detroito ir Clevelando. Buvo vykdyta tik didysis slalomas. Absoliutus laimėtojas: Simonas Namikas (T. „Vytis“) ir Daina Kalendraitė (T. „Vytis“).

II Floridos lietuvių kvietinio teniso turnyras, įvykęs 1999 m. vasario 26-28 d. St. Petersburg, Fl., buvo sėkmingas. Dalyvavo 41 tenistas: 5 iš Kanados, 16 iš JAV ir 20 Lietuvos. Turnyrą kruopščiai suorganizavo Elvyra ir Jurgis Vodopala, talkinant Pranui Gvildžiui ir gausiam būriui vietos lietuvių. Sportinės vyrų klasės vienetai laimėjo Vaidas Čikotas iš Tampa, Fl., o moterų — Irena Špakauskienė iš Vilniaus.

1999 m. Š. A. Lietuvių stalo teniso pirmenybės pravedė ŠALFASS-gos Stalo Teniso komitetas, vadovaujamas Prano Gvildžio, 1999 m. kovo 6 d., Clevelande, Ohio. Dalyvavo 11 žaidėjų iš New Yorko, Čikagos ir Clevelando. Ryškiai dominavo niujorkiečiai, laimėdami komandines varžybas ir visas kitas rungtis. Vyrų vieneto laimėtoju tapo Eugenijus Arlauskas, o moterų — Eglė Sidabrienė. Buvo tikėtasi daugiau dalyvių, ypač vietinių.

1999 m. Š. A. Lietuvių šachmatų pirmenybės įvyko 1999 m. kovo 6 d., Clevelande. Vykė — Clevelando „Žaibo“ šachmatų sekcija, vadovaujama Vytauto Nasvyčio. Dalyvavo 6 žaidėjai iš Čikagos ir Clevelando. Nesulaukta dalyvių iš rytinio pakraščio ir Kanados. Šveicarų sistema vykdė turnyrą laimėjo Kestutis Šalaviejus (Čikagos „Krantas“), kuriam teko Dr. Algirdo Nasvyčio Atminimo pereinamoji taurė ir kuklus piniginis prizas.

1999 m. Š. A. Lietuvių vyrų senjorų (daugiau negu 34 metų) krepšinio pirmenybės sklandžiai pravedė Čikagos ASK „Lituanica“, 1999 m. kovo 27-28 d. Čikagoje. Dalyvavo 6 komandos, kurios vietomis pasiskirstė: 1) Čikagos ASK „Lituanica“, 2) Detroito „Kovas“, 3) Clevelando „Žaibas“, 4) Toronto „Aušra“, 5) Hamiltono „Kovas“, 6) Toronto „Vytis“.

1999 m. Š. A. Lietuvių jaunųjų krepšinio pirmenybės įvyko 1999 m. gegužės 1 ir 2 d. Clevelande, Ohio. Žaidėjos sėkmingai pravedė Clevelando LSK „Žaibas“, vado-

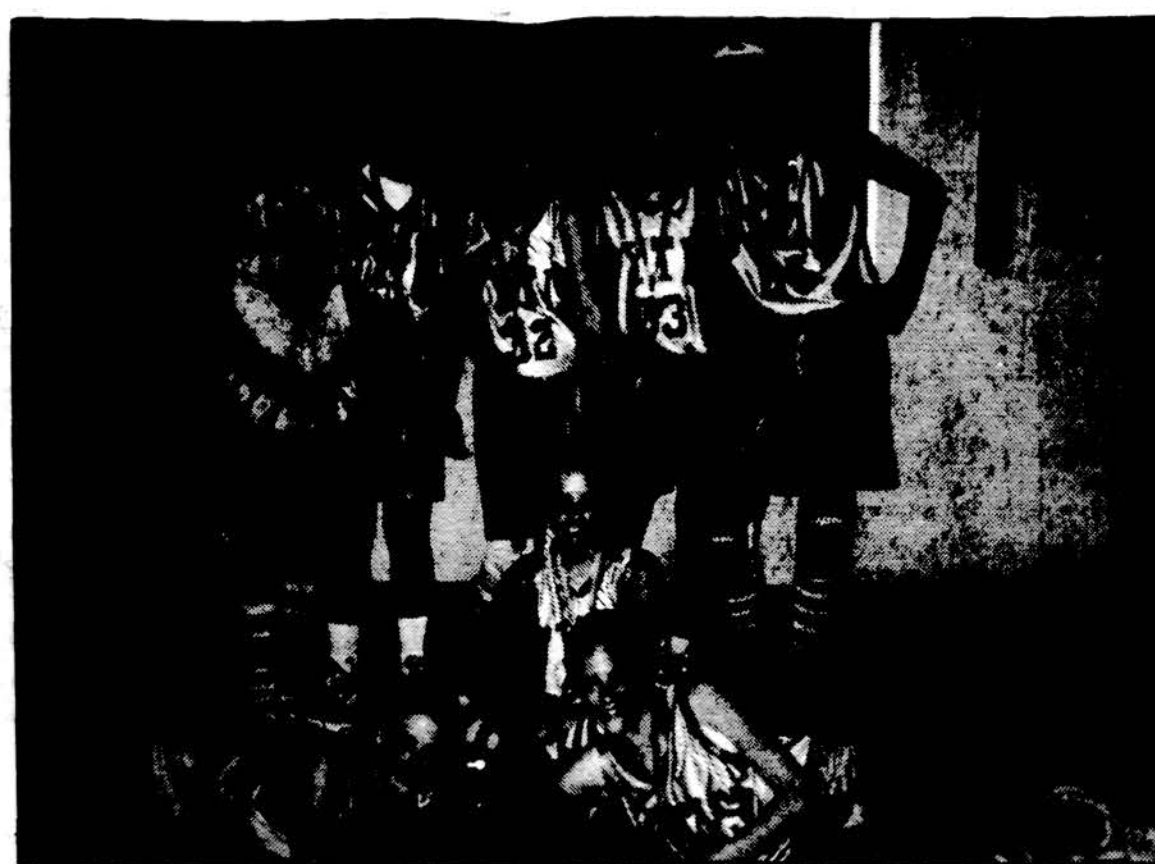
vaujant Vidui Tatarūnui. Varžėsi 8 sporto klubai su 53 komandomis ir 566 dalyviais, aštuoniolose klasėse. Dalyvių skaičiumi, tai buvo rekordinės žaidynės. Pateikiame varžybų klases ir jų laimėtojus: berniukų B (1983-1984 m. gimimo) — Čikagos „Lituanica“, mergaičių B — Clevelando „Žaibas“, berniukų C (1985-1986 m. gim.) — Čikagos „Lituanica“, mergaičių C — Toronto „Vytis“, berniukų D (1987-1988 m. gim.) — Hamiltono „Kovas“, mergaičių D — Toronto „Aušra“, Jaunučių E (1989-1990 m. gim.) — Č. „Lituanica“, Jaunučių F „molekulių“ (1991 m. gim. ir jaunesnių) — Č. „Lituanica“. E ir F. klasėse varžėsi mišrios komandos.

49-ųjų Š. A. Lietuvių sporto žaidynių krepšinio ir tinklinio varžybas sklandžiai įvykdė Detroito LSK „Kovas“, 1999 m. gegužės 14-16 d. Detroito, Mich. Krepšinyje dalyvavo: Vyrų A — 6 komandos, vyrų B — net 16, jaunių A (1980-1982 m. gimimo) — 4 ir moterų 2 komandos. Vyrų A komandų užimtos vietos: 1) Čikagos „Lituanica“, 2) Hamiltono „Kovas“, 3) Detroito „Kovas“, 4) Toronto „Aušra“, 5) Toronto „Vytis“, 6) New Yorko „LAK“. Vyrų B: 1) Č. „Lituanica“, 2) Čikagos „Krantas“, 3) Detroito „Kovas“, 4) Clevelando „Žaibas“, 5) Jaunių A: 1) Č. „Lituanica“, 2) Cl. „Žaibas“, 3) T. „Aušra“, 4) NY „LAK“. Moterų: 1) H. „Kovas“, 2) T. „Aušra“. Tinklinyje dalyvavo 4 vyrų ir viena moterų („Žara“) komandos, kurios išsiriškė: 1) Kalifornijos „Banga“, 2) Cl. „Žaibas“, 3/4 D. „Kovas“ ir Čikagos „Žara“, 5) T. „Aušra“. Varžybiniam komitetui vadovavo Viktoras Memėnas Jr. ir Vytas Polteraitis.

1999 m. Š. A. Lietuvių stendinio (Trap) sportinio šaudymo pirmenybės įvyko 1999 m. gegužės 15 d., Hamiltono LMŽK „Giedraitis“ šaudykloje. Varžybos praėjo sėkmingai. Dalyvavo arti 20 šaudytojų. Antanas Šimkevičius (LMŽK „Giedraitis“) tapo absoliučiu laimėtoju.

Tradicinės Clevelando LSK „Žaibo“ kvietinės lengvosios atletikos rungtynės, vykdytos USATF Lake Erie Assoc. remuose, įvyko 1999 m. birželio 19 d., Clevelande, Ohio. Dėl nepatogios datos, tedalyvavo 12 jaunesnių LSK „Žaibo“ lengvaatlečių. Šios varžybos skaitomos ir ŠALFASS Vid. Vakarų sporto apygardos pirmenybėmis.

Toronto LSK Jungties 14-sis „3-Pitch“ Softbolo CO-ED (mišrių) komandų turnyras, skaitomas kartu su ŠALFASS-gos pirmenybėmis, įvyko 1999 m. rugpjūčio 28 ir 29 d., Wasaga Beach, Ont., Kanadoje. Turnyras praėjo labai sėkmingai. Dalyvavo net 16 komandų. Laimėtoju išėjo Clevelando „Žaibas“, finale įveikęs Toronto komandą „Pikiti kaulai“ 13:3. Turnyrui sklandžiai vadovavo Brad Ste-

Toronto LSK „Vytis“ Bantam C klases krepšininkas.

phenson, Jungties softbolo vadovas.

1999 m. Š. A. Lietuvių individualines ir komandines golfo pirmenybes pravedė Clevelando Lietuvių golfo klubas 1999 m. rugsėjo 4 ir 5 d. Madison, Ohio. Dalyvavo 81 žaidėjas. Komandinėse varžybose dalyvavo Toronto, Čikagos, Detroito ir Clevelando komandos. Tiek vyrų, tiek ir moterų komandines varžybas laimėjo Toronto komandos. Individualinėse varžybose, vyrų meistrų klases čempionatai laimėjo Ron Skirpstas (Cleveland), o moterų A klasės — Dariaja Deksnytė (Toronto).

1999 m. Š. A. Baltiečių lauko teniso pirmenybės įvyko 1999 m. rugsėjo 4 ir 5 d. Columbus, Ohio. Vykė latviai. Nepaisant puikių sąlygų, dalyvavo tik 15 žaidėjų, iš kurių 6 lietuviai. Estų visai nebuvo. Kun. Aloyzas Volskis (Detroito „Kovas“) laimėjo vyrų vieneta, poroje su Eug. Kriškiūnu vyrų dvejetą ir poroje su latve V. Tomsone — mišrų dvejetą.

1999 m. Š. A. Baltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės įvyko 1999 m. rugsėjo 11 ir 12 d. Parma, Ohio. Vykė Clevelando LSK „Žaibas“. Praktiškai, tai buvo tik lietuvių varžybos, kadangi latvių ir estų visai nebuvo. Dalyvavo 75 lengvaatlečiai, dauguma jaunesnių klasių ir šiek tiek veteranų. Pagal klubus, 67 Clevelando „Žaibo“, likusieji — Čikagos „Lituanica“ ir Toronto „Aušros“ bei nepriklausomi. Kelia susirūpinimą staigus dalyvių sumažėjimas. Ypač vyrų, moterų ir vyresnės prieauglio klasėse.

1999 m. Š. A. Baltiečių stendinio (Trap) sportinio šaudymo pirmenybės pravedė estai, 1999 m. rugsėjo 11 d., Hamiltono LMŽK „Giedraitis“ šaudykloje. Dalyvavo 25 šaudytojai, iš jų 11 lietuvių. Lietuviai pasirodė stipriai, laimėdami komandines varžybas. A. Šimkevičius tapo absoliučiu laimėtoju.

1999 m. Š. A. Baltiečių smulkios kalibro (.22) šautuvų pirmenybės, 1999 m. rugsėjo 18 d., estai ir latviai nepasirodė. Lietuviai atliko savo varžybas. Buvo bandoma suruošti baltiečių varžybas kitu laiku. Nežinoma, kas atsitiko su baltiečių pistoletų varžybmis, turėjusiomis vykti š.m. rugsėjo 25 d.

1999 m. Š. A. Baltiečių ir lietuvių plaukimo pirmenybės sėkmingai surengė Baltiečių sporto f-jos plaukimo sekcija, 1999 m. spalio 30 d. puikiame 25 metrų „Olym-

ČEMPIONAS — KREPŠININKAS IR ŽMOGUS

Galingosios „Chicago Bulls“ krepšinio komandos žvaigždė jau nusileido. Pernai komandoje tebežaidžiantis Bill Weirington apibūdino 1998-tųjų metų dėl „lockout“ sutrumpintą sezoną kaip palaimą, nes „buliai“ bus prasciausi NBA komanda trumpiausią laiką, o dabar jau antras sezonas...

Šešis čempionatus laimėjusi komanda didžiausios geriausio pasaulio krepšininku Michael Jordan, jo stiprių talkininkų Scottie Pippen, spalvingu geriausiu kamuolio atkovotoju Dennis Rodman, bei santūrių trenerių Phil Jackson, kuris sugebėjo žvaigždžių „ego“ sujungti į komandinį žaidimą naudojant „trikampio puolimo“ taktiką.

Po šešto čempionato, bandant komandą pajauinti, sudėtis buvo išardyta, paliekant tik kelis buvusiuosius, tarp jų kroatą Toni Kukoč, kurio didėle alga buvo sukelusi nemažą vietinių pavydą. Dabar naujas treneris, besikeičiantys žaidėjai ir „Chicago Bulls“ jau antrą sezoną prašluboja pasikutinėje vietoje.

Su tokiais nusilpusiais „buliais“ sausio 4 d., Čikagos „United Center“ rungsi Portlando „Trail Blazers“, kurie 1998 metų sezoną beveik apikt lietuvių varžybos, kadangi latvių ir estų visai nebuvo. Dalyvavo 75 lengvaatlečiai, dauguma jaunesnių klasių ir šiek tiek veteranų. Pagal klubus, 67 Clevelando „Žaibo“, likusieji — Čikagos „Lituanica“ ir Toronto „Aušros“ bei nepriklausomi. Kelia susirūpinimą staigus dalyvių sumažėjimas. Ypač vyrų, moterų ir vyresnės prieauglio klasėse.

7-sis Clevelando LSK „Žaibo“ kvietinis etnis CO-ED (mišrių komandų) tinklinio turnyras įvyko 1999 m. lapkričio 6 d. — Clevelande, Ohio. Laimėjo vokiečių komanda, finale įveikusi lenkus. Iš baltiečių dalyvavo Clevelando „Žaibas“ ir Clevelando latviai. Apgailėtina, kad nedalyvavo daugiau lietuvių bei kitų baltiečių komandų.

1999 m. Š. A. Lietuvių rankų lenkimo sporto pirmenybės surengė Čikagos lietuvių sporto klubai „Krantas“ ir „Aidas“ 1999 m. lapkričio 20 d. Čikagoje. Sėkmingai pravedė Saulius Rakauskas, ŠALFASS-gos rankų lenkimo sporto vadovas. Tai buvo pirmos šios naujai įvestos sporto šakos oficialios pirmenybės. Buvo varžomasi trijose svorio kategorijose vyrų klaseje ir tik vienoje — moterų. Dalyvavo keliolika varžovų, tik iš Čikagos.

ŠALFASS-gos Centro valdyba

nio „Spurs“.

Portlando „Trail Blazers“ komandoje žaidžia Lietuvos lietas Arvydas Sabonis, ne kartą nugalėjęs traumas, kad galėtų kelti Lietuvos vardą. NBA karjerą jau užbaigė Lietuvos garbei daug pasitarnavęs Šarūnas Marčiulionis, o su „Cleveland Cavaliers“ sutartį pasirašęs, kaip meteoras sužibęs Žydrūnas Ilgauskas, šiemet, kaip ir pernai, tebesigydosi, nežaidžia.

Anksčiau sakęs, jei pabūtų be skausmų, manytų esąs miręs, Arvydas dabar juokavo, kad buvo kartą pabūdęs be skausmų... Toks jau likimas penktus metus su „Trail Blazers“ komanda žaidžiančio 7'3" 292 sv. Sabonio, gimusio 1964 metų gruodžio mėnesį, pernai pasirašiusio dar trejų metų sutartį. Ne kartą išrinktas geriausiu Europos krepšininku, Sabonis ir Pippen pirmąją sirgalių apklausose formuojant Vakarų „Žvaigždžių komandą“, kuri vasario 13 d. Oakland Arenoje rungtyniaus prieš rytiečius.

Su Saboniu gal pirmą kartą susidūręs 1992 m. Olimpiaidoje, šimet Sabonio komandos kolega, Scottie Pippen teigė, kad smagu su Sabu bendrauti.

Po laimėtų rungtynių (88-63) P.T.B. treneris Mike Dunleavy džiaugėsi, kad Sabonis yra stipri įtaka komandai, ji įvertino kaip puikų kamuolio atkovotoją, taiklų metiką. Tą vakarą 7 taškus pelnęs Arvydas nebuvo pakilioje nuotaikoje, kaip po 1997 metų laimėjimo, kai šypsodamasis sakė, kad sunai galės pasakyti kad laimėjo prieš Michael Jordan!

Sausio 3 dieną abi komandos nepasizymėjo geru žaidimu, o lengvas laimėjimas be įtampos tikriausiai neteikia daug džiaugsmo. Tai tik atliktas darbas. „Laimėjome, ir gerai!“ — sakė Arvydas, šimet apie 24 minutes žaidęs visose rungtynėse. Jis prisiminė, kad rungtyniauti būdavo lengviau, „kai jaunas buvau, kai jėgų buvo ir nieko neskaudėjo. Neišsimiegojęs galėjau išeiti ir treniruotė, vakare sužaisiti ir visai neimti į galvą.“

„Žalgirio“ nesėkmė šimet gal vyksta dėl panašių priežasčių, kaip „bulių“. Išėjo pagrindiniai žaidėjai, — aiškino Sabas, — viskas subyrėjo, reikia iš naujo viską statyti. Nelabai pasisekė su užsieniečiais. Čia nieko baisaus. Negali visą laiką laimėti. Dabar reikia ramiai nusileisti ant žemės ir vėl iš naujo visą dalyką sudėti. Lietuvos krepšiniui yra ateitis.“

Sabonio krepšinio mokykloje žaidžia arti 700 jaunuolių nuo 9 iki 16 m. amžiaus. Kaip ir

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matinami patalaidas, palvitarimų už prenumeratą pasiuntimas. Prie pavarės ir adreso, siųdami laikraštį patysime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto			
	Metai	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$50.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$55.00	\$45.00
Tik šaltadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliarų paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida oro paštu	\$180.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida reguliarių paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė — Dainė Binkaitienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kna. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šaltadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuostoria. Nenaudotų straipsnių nesugrąžina. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams suteiktas dantis už priėmimą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliskai) Tel. (708) 422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia (vakaruose) nuo Highway Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidus ligų gydytojas
Kaltaba lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 i r
Chicago, IL 60656
Tel. 773-229-0666
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILLOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

„LITUANICOS“ FUTBOLININKAI LAIMĖJO

Sausio 16 d. vykusiose antrose sales futbolo — „Indoor Soccer“ pirmenybių rungtynėse Villa Park miestelyje esančiam „Odeum“ pastate, „Lituanicos“ vyrai pelnė sunkią pergalę. Žaisdami „Major“ divizione jie įveikė ukrainiečių „Wings“ 5-4.

Musiškiai ilgą laiką vijosi savo varžovus. Jau per pirmąsias penkias minutes gavę du įvarčius turėjo krapštytis „iš duobės“. Tik po pertraukos, Laimono Bytauto ir Rolando Urbonavicius šūviais, išlygiavo 2-2. Tada ir vėl „Lituanicos“ gynimas buvo užmigęs, tad ukrainiečiai užkrovė dar du įvarčius. Šį kartą gelbėjo tas pats Urbonavicius, kuris du kartus nuginklavo varžovų vartininką. O likus dviem minutėm iki baigminio švilpuko, vėl pasižymėjo iš tėvynės nesenai atvykęs Bytautas.

Buvo sugriebti trys brangios taškai, kurie, be abejo, padės musiškiams nugalėti menkavertiško komplekso, nes girdėti teigimų, kad „Lituanica“ nepriaugusi prie „major“ divizijos.

Ateinančios rungtynės bus žaidžiamos sausio 23 d., 4:30 val. p.p. prieš „Kickers“ futbolininkus, o paskutinį sausio

sekmadienį — 3 val. prieš „Green-White“. Reikia manyti, kad ir šiuose susitikimuose musiškiams iškovos bent 4 taškus — laimėjimą ir lygiąsias. E.S.

JAUNIEJI KREPŠININKAI I LIETUVĄ

Jau nustatytos Akademinio sporto klubo „Lituanicos“ jaunųjų krepšinininkų išvykos į Lietuvą datos. 13-14 metų amžiaus jaunieji žaidėjai iš Čikagos SAS lektuvu į Vilnių pajudės prieš pat Velykas — balandžio 19 d. ir Lietuvoje išbus iki balandžio 29 d. Jie ten žada rungtyniauti ne vien tik prieš Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos atstovus, bet ir prieš Sabonio mokyklos jaunuosius bei kitų komandų žaidėjus.

Žada vykti 12 krepšinininkų ir mažiausia tiek pat tėvų. Kelionės kaina tik 595 doleriai. Priimami ir kiti keliautojai, pigiai norintieji nusikristi į Lietuvą. Norį prisidėti prie šios ekskursijos, turi kreiptis į Lauraičių keliuonį įstaigą — „American Travel Service“, telefonu 800-422-3163. E.S.

KOVOTI REIKIA IR DĖL LIETUVYBĖS

BRONIUS NAINYS

Apie Sausio trylikąjį šiemet neberašiau. Nebepajėgiau. Kiekvieną dieną nebegalėjau rasti. Jau tiek daug prirašyta, prikaltėta, kartota ir kartota, kad jau ir banalu darosi. Ir ne tik apie tą žiaurų naktį prie televizijos bokšto, bet ir apie visas kitas mūsų laisvės kovas nuo pat šio šimtmečio pradžios. O rezultatas — kaip kaktas į akmeninę sieną. Sėdžiu prie kompiuterio, dedu žodį prie žodžio, resgu sakini prie sakinio, rašau ir nežinau, ar kas taisyklės domisi, ar atsivėlgia į juos keliamas mintis. Galvoju — ar kartais ne sau patiam tik ir rašau?

Na, gal ir ne visiškai taip. Daug žmonių teigia mano rašinius skaityti, jie ir pagiria, paskatina, tik kažin, ar visi iš širdies, kiti gal tik iš mandagumo. Bet vis tiek amžgu, kai nors atsiliepiu girdi. Tačiau argi rašiniai tik dėl skaitytųjų atsiliepimų? Nors ir nesinori tikėti, bet gal tik taip ir yra. Pvz., rašiniai apie kovas bei kovotojus. Daug jų prirašiau. Siūlojausi buvusį kovotų padėtinį, nuvertinimą, skurdžiu jų gyvenimu. Jų buitės pagerinimui siūliau ne vieną planą, bet iki šiol iš jų vaisiais besinaudojančių Lietuvos vadovų dar ne kokio atgarsio nesulaukiau. Tiesa, per valstybės šventes, įvairias sukaktis, ypatingesnių kovų bei žuvimo metines vada juos prisimena: užsako pamaldas, orkestrus, ruošia minėjimus, ant žuvusiųjų kapų padeda gėlių, kalba apie jų pasiaukojimą, didvyriškumą. Kai kuriems gyvintiems, o kartais ir mirusiems, dar ir po ordiną arba medali padalina. Minėjimus ir juose dalyvavusių vadovų rodo televizija, apie juos rašo spauda, aprašymus dar ir nuotraukomis papuošia. O paskui vėl viškas „po senovei“ — iki kiti metų. Vada! ir minikitas kėdės, o kovotojai — į tokį pat skurdų gyvenimėlį. Tad kokia gali būti paskata apie tai rašyti?

Bet paskata visgi atsirado. Gal šiek tiek per vėlai, bet atsirado: vakarinio Čikagos priemiesčio Cicero lietuvių telkinio užtvėrė nauja kova. Ne tokio masto kaip Lietuvoje dėl nepriklausomybės, čia „paraku pakvipo laukai ir krauju nardavo dangus“, o kam jam gal nesuprantama ir bereikėmė, bet mums, lietuviams užsienyje, ji yra nepaprastai svarbi, ir feikšminga, mūsų tarsi, net gyvybine vadina. Iš kitataučių pusės čia buvo žengtas lemiamas žingsnis — baigti naikinti apie šimtmet neberašiau. Nebepajėgiau. Kiekvieną dieną nebegalėjau rasti. Jau tiek daug prirašyta, prikaltėta, kartota ir kartota, kad jau ir banalu darosi. Ir ne tik apie tą žiaurų naktį prie televizijos bokšto, bet ir apie visas kitas mūsų laisvės kovas nuo pat šio šimtmečio pradžios. O rezultatas — kaip kaktas į akmeninę sieną. Sėdžiu prie kompiuterio, dedu žodį prie žodžio, resgu sakini prie sakinio, rašau ir nežinau, ar kas taisyklės domisi, ar atsivėlgia į juos keliamas mintis. Galvoju — ar kartais ne sau patiam tik ir rašau?

Na, gal ir ne visiškai taip. Daug žmonių teigia mano rašinius skaityti, jie ir pagiria, paskatina, tik kažin, ar visi iš širdies, kiti gal tik iš mandagumo. Bet vis tiek amžgu, kai nors atsiliepiu girdi. Tačiau argi rašiniai tik dėl skaitytųjų atsiliepimų? Nors ir nesinori tikėti, bet gal tik taip ir yra. Pvz., rašiniai apie kovas bei kovotojus. Daug jų prirašiau. Siūlojausi buvusį kovotų padėtinį, nuvertinimą, skurdžiu jų gyvenimu. Jų buitės pagerinimui siūliau ne vieną planą, bet iki šiol iš jų vaisiais besinaudojančių Lietuvos vadovų dar ne kokio atgarsio nesulaukiau. Tiesa, per valstybės šventes, įvairias sukaktis, ypatingesnių kovų bei žuvimo metines vada juos prisimena: užsako pamaldas, orkestrus, ruošia minėjimus, ant žuvusiųjų kapų padeda gėlių, kalba apie jų pasiaukojimą, didvyriškumą. Kai kuriems gyvintiems, o kartais ir mirusiems, dar ir po ordiną arba medali padalina. Minėjimus ir juose dalyvavusių vadovų rodo televizija, apie juos rašo spauda, aprašymus dar ir nuotraukomis papuošia. O paskui vėl viškas „po senovei“ — iki kiti metų. Vada! ir minikitas kėdės, o kovotojai — į tokį pat skurdų gyvenimėlį. Tad kokia gali būti paskata apie tai rašyti?

Bet paskata visgi atsirado. Gal šiek tiek per vėlai, bet atsirado: vakarinio Čikagos priemiesčio Cicero lietuvių telkinio užtvėrė nauja kova. Ne tokio masto kaip Lietuvoje dėl nepriklausomybės, čia „paraku pakvipo laukai ir krauju nardavo dangus“, o kam jam gal nesuprantama ir bereikėmė, bet mums, lietuviams užsienyje, ji yra nepaprastai svarbi, ir feikšminga, mūsų tarsi, net gyvybine vadina. Iš kitataučių pusės čia buvo žengtas lemiamas žingsnis — baigti naikinti apie šimtmet neberašiau. Nebepajėgiau. Kiekvieną dieną nebegalėjau rasti. Jau tiek daug prirašyta, prikaltėta, kartota ir kartota, kad jau ir banalu darosi. Ir ne tik apie tą žiaurų naktį prie televizijos bokšto, bet ir apie visas kitas mūsų laisvės kovas nuo pat šio šimtmečio pradžios. O rezultatas — kaip kaktas į akmeninę sieną. Sėdžiu prie kompiuterio, dedu žodį prie žodžio, resgu sakini prie sakinio, rašau ir nežinau, ar kas taisyklės domisi, ar atsivėlgia į juos keliamas mintis. Galvoju — ar kartais ne sau patiam tik ir rašau?

Na, gal ir ne visiškai taip. Daug žmonių teigia mano rašinius skaityti, jie ir pagiria, paskatina, tik kažin, ar visi iš širdies, kiti gal tik iš mandagumo. Bet vis tiek amžgu, kai nors atsiliepiu girdi. Tačiau argi rašiniai tik dėl skaitytųjų atsiliepimų? Nors ir nesinori tikėti, bet gal tik taip ir yra. Pvz., rašiniai apie kovas bei kovotojus. Daug jų prirašiau. Siūlojausi buvusį kovotų padėtinį, nuvertinimą, skurdžiu jų gyvenimu. Jų buitės pagerinimui siūliau ne vieną planą, bet iki šiol iš jų vaisiais besinaudojančių Lietuvos vadovų dar ne kokio atgarsio nesulaukiau. Tiesa, per valstybės šventes, įvairias sukaktis, ypatingesnių kovų bei žuvimo metines vada juos prisimena: užsako pamaldas, orkestrus, ruošia minėjimus, ant žuvusiųjų kapų padeda gėlių, kalba apie jų pasiaukojimą, didvyriškumą. Kai kuriems gyvintiems, o kartais ir mirusiems, dar ir po ordiną arba medali padalina. Minėjimus ir juose dalyvavusių vadovų rodo televizija, apie juos rašo spauda, aprašymus dar ir nuotraukomis papuošia. O paskui vėl viškas „po senovei“ — iki kiti metų. Vada! ir minikitas kėdės, o kovotojai — į tokį pat skurdų gyvenimėlį. Tad kokia gali būti paskata apie tai rašyti?

Bet paskata visgi atsirado. Gal šiek tiek per vėlai, bet atsirado: vakarinio Čikagos priemiesčio Cicero lietuvių telkinio užtvėrė nauja kova. Ne tokio masto kaip Lietuvoje dėl nepriklausomybės, čia „paraku pakvipo laukai ir krauju nardavo dangus“, o kam jam gal nesuprantama ir bereikėmė, bet mums, lietuviams užsienyje, ji yra nepaprastai svarbi, ir feikšminga, mūsų tarsi, net gyvybine vadina. Iš kitataučių pusės čia buvo žengtas lemiamas žingsnis — baigti naikinti apie šimtmet neberašiau. Nebepajėgiau. Kiekvieną dieną nebegalėjau rasti. Jau tiek daug prirašyta, prikaltėta, kartota ir kartota, kad jau ir banalu darosi. Ir ne tik apie tą žiaurų naktį prie televizijos bokšto, bet ir apie visas kitas mūsų laisvės kovas nuo pat šio šimtmečio pradžios. O rezultatas — kaip kaktas į akmeninę sieną. Sėdžiu prie kompiuterio, dedu žodį prie žodžio, resgu sakini prie sakinio, rašau ir nežinau, ar kas taisyklės domisi, ar atsivėlgia į juos keliamas mintis. Galvoju — ar kartais ne sau patiam tik ir rašau?

LIJUNDRA

PETRAS DIRGĖLA

15 „Vilties pilnujų“ knygos

Nr. 26 GYVENIMO INTRIGA

(Tęsinys) Aš rūpinuosi ne tik tuo, kad karas nepasibaigtų. Aš rūpinuosi ir tuo, kad kariaujant nuolat vykdytų derybas. Derėtis, ponai!

Aš stovėjau prie durų, mintyse niūniau: Mes palikame savo mielą girią.

Mes bėgame į laukus...

Šalis iš septynių „seniai mirusių protevių“ aš pažinojau. Viviana, arba Vivi, Domeikienė dirbo bankų asociacijos „Marka“ prezidento Odo Šverino ir viceprezidento Edvino Bobino padėjėja. Dolerio kuro pasikeitimas, kad ir tokstantija dalimi tikrovėje buvo daug svarbesnis už tokstantių gyvybę. Čia jiedu įsikando į dantis pyptę ir tapo pasaulio šeiminių protevių: Vivi — Keenia Sještovaja, pradėjusia Romanovą dinastiją; Jakovas — generolu Bezobralovu, Mejerio seneliu, sulaukdytu Maskvoje prieš šešiasdešimt metų. Tikrovės tankumas juose padidėjo milijonus kartų. Tabakscologium teatre jie buvo tikresni negu gyvenime. Asmenų sudidėjimas arba pasidauginimas, gyvųjų palaidojimas, iš numirusių prikėlimas,

Š.m. sausio 12 d. vakare žmonės rinkosi Nepriklausomybės aikštėje Vilniuje ir prisiminė laisvės gynėjus, žuvusius 1991 m. sausio 13 naktį. Nuotr. Eltos

mažoje patalpoje susirinkus, lietuviškus reikalus aptarti, ir visą sekmadienio popietę pasiūlyti kitiems sekmadienio užsiėmimams. Klebonas staiga nutarė šį patogų laiką iš lietuvių atimti ir jį pamaldas perkelti į septynią ar aštuntą valandą ryto. Tokiu laiku į Mišias gal tik koks 20 tesurinkytų, ateitų tik tie, kurie čia pat gyvena, o tolimesni, kuriems reikia apie pusvalandį važiuoti, čia jau niekada nebepasirodys. O vėliau, tik į lietuviškus pokalbius, jie jau nebeatvyktų, ir lietuvių bei Čikagoje — kapas. Pasiūkus tai klebonui, atakymas buvo tipiškas: tai jums ne Dievas, bet kiti reikalai rūpi. „Patvarčiau, ir baigta“. Ir daugiau ne žodžio. Kaip su tokiu Dievo tarnu susikalbėti?

Sutikim, kitatautis klebonas mūsų siekių, mūsų padėties ir mūsų religinės — lietuviškos veiklos tarpusavio ryšio nesuvokia, tačiau lietuviams nesuvalkoma, kad neperanku apie pilietinei visuomenei užsienio lietuvių lietuvių ne motais. Jiems ne Vasario 16 gimnazija neremina. Ir tai reikia labai apgalvoti. Iš tikrųjų apie tai kalbėti ne tik paranku, bet ir būtina, nes lietuvis gali žoti ne tik kovos lauke nuo priešo kulgos, nuo kancijų mirti tremtyje Sibire ar sovietiniame kalėjime, bet dvasiškai mirti ir laisvame užsienyje kitataučio išguitas iš savo lietuviško kiemo, iš savo parapijos, iš lietuviškos veiklos. Reikia ne tik kalbėti, bet ir kovoti. O šiuo atveju, padėkiant Cicero lietuviams, jungtis su jais į bendrą kovą, nenusileisti kitataučio klebonui, nepasiduoti ir laimėti. Lietuviška veikla Cicero turi būti apginta. Vos ne šimtą metų išsilaikiusios sekmadieninės vienuoliktos valandos lietuviškos Mišios turi būti tęsiamos tuo pačiu, lietuviams patogiu laiku. Nesamone klebono žodžiai, kad čia ne lietuvių parapija. Jos

lietuviškumą liudija net devyniasdešimt metų išsilaikę lietuviški išoriniai ženklai, aplinka, likusios tradicijos. Ne lietuvių, bet klebono remiamų kitataučiai, yra tos parapijos svečiai. Lietuvių yra šio turto savininkai, nes jų lėšomis per daug dešimčių visa tai sukaupta. Ciceriškiai, nenusileiskit. Yra dar vyskupas, kardinalas, o taip pat ir popiežius, kurį pasiekti šiandienine technika tik minučių klausimas. O visi kiti Čikagos ir apylinkių lietuvių Cicero lietuviams padėkim. Lietuviška gyvybė čia mums turi būti tiek pat svarbi, kiek ir kiekvienai kancijos telkinyje, kiekvienoje šeimoje. Šią kovą mes turime ir galime laimėti, jeigu tik visi bendrai kovosime.

Tikiu — šį rašinį ne tik sau rašiau.

MOKSLEIVIAI DALYVAUJA JUBILIEJINIŲSE KONKURSUOSE

Gruodžio 8 d. posėdžiavusi jubiliejinių moksleivių rašinių vertinimo komisija nusprendė ir respublikinį konkursą nusistatę moksleivių rašinius. Šiame Lietuvos Vyskupų Konferencijos 2000 m. jubiliejaus komiteto paskelbtame konkurse dalyvavo 108 kaimiadienių vaikų moksleiviai iš devynių parapijų. Taip pat per 100 moksleivių parašytų „džiaugsmo žinių“ atrinkta į Pasaulio vaikų ir paauglių „džiaugsmo žinių“ darbų šventę. Šias žinutes Romon nuvežė į vaikų ir paauglių šventę vykstantys vaikai. Lietuvos vaikų „džiaugsmo žinių“ su adresais bus prikljuotos milžiniškame pasaulyje žemėlapyje šv. Petro aikštėje. Vaikai galės nusikabinti patikusias žinutes ir susirašinėti su jų autoriais.

BŽ, 1999, Nr. 24

Danutė Bindokienė

Tai, be abejo, būtų veiksminga, bet...

Kai europietiai atrado Šiaurės Amerikos žemyną, jame klestėjo daug atakrų indėnų tautelių, kalbančių savo kalba, turinčių savas tradicijas ir gyvenimo būdą. Vieni buvo sėslūs, kiti klajokliai-medžiotojai, tačiau į visus naujieji ateiviai žiūrėjo, kaip į laukinius, kažkokios žemės klaninės žmones. Jie buvo naikinaimi, ne tik ginklu, bet ir įvairiomis, iš Europos atvežtomis, iki tol šiame žemyne nežinomomis ligomis. O tie, kurie nespejo ar nenorėjo prisitaikyti, buvo suvaryti į ribotos teritorijos draustinis, dažnai parinktus labiausiai nederlinguos ir netinkamuose gyventi žemes plotuose.

Vis tik ir europietiai, norėdami išlikti ir įsikurti naujajame žemyne, pasinaudojo vietinių indėnų kultūvuotais augalais ir kitais pavyzdžiais. Tarp jų augalų buvo vienas, kuris taip plačiai paplito ne tik Šiaurės Amerikoje, bet ir visame pasaulyje, kad šiandien išleidžiamos milijoninės pinigų sumos, kovojant su tuo žalingu įpročiu ir jo sukelto nū negėrovėmis. Be abejo, nesusunku atspėti, kad tas augalas yra tabakas. Kai kas rūkymą net vadina „indėnų kerštu“ už visas patirtas skriaudas ir kancias, kurias jiems atnešė „baltieji“. Kas žino, galbūt iš tikrųjų indėnų garbintoji Didžioji Dvasia tebebarsto nelaimės ant negalincijų gyventi be cigaretės galvų...

Nepaisant kelių dešimtmečių intensyvių „propagandos“ prieš rūkymą, ypač stengiantis jaunuolius įtaigoti, kad neįklamptų į sunkiai nugalimą tabako įprotį, rūkantiųjų skaičius nedaug sumažėjo, juo labiau, kad ir cigaretės garbintojų eiles kasmet įsirašo vis jaunesni vaikai. Tabako pramonė negaili pinigų, samdydama patius sumaniausius reklamų kūrėjus, mokančius sukurkti įvairių, kad asmuo su cigarete tarp lūpų yra kažkaip patrauklesnis, modernesnis, linksmesnis ir tarytum labiau išprusęs. O jeigu pasitaiko žmonių (pastaruoju metu ir valstijų), kurie patraukia cigarečių gamintojų ir teismą dėl savo artimųjų sveikatos praradimo, gerai apmokami advokatai sugeba pasirūpinti, kad tabako pramonė per daug nenukentėtų...

Nors ant cigarečių dėžučių rašoma, kad rūkymas gali pakenkti sveikatai, retai ir tą smulkų parašėlį kas kreipia dėmesį, o jeigu ir kreipia, tai sau nepritaiko. Šiomis dienomis Kanados vyriausybė pasiūlė priemonę, kuri rūkantiųjų dėmesį ne tik pritrauktų, bet sulaukytų ir ranka, siekiančią užsidegti cigaretę. Kadangi perspėjancio užrašo apie rūkymo pavojų sveikatai nepakanka, Kanados vyriausybė pasiūlė ant kiekvienos cigaretės dėžutės išspausdinti spalvotą paveikslėlį, vaizduojantį, kaip atrodo vėžio augliai plaučiuose, ant lūpų, kaip rūkymas sužaloja širdį... Šalia to, dar siūloma (tas labiausiai tinka jaunuoliams) priminti, kad cigaretės neigiamai veikia lytinius santykius, žinoma, „paveikslių šiuo atveju yra tik simboliškas“.

Kanados sveikatos ministerija yra ypač susirūpinusi jaunaisiais rūkoriais — šiuo metu nepilnamečių, kurie jau turi rūkymo įprotį, Kanadoje apie 29 proc. Tvirtinama, kad daugiau kaip 90 proc. jaunuolių pakliūva į nesutruktomas cigaretės dėžutes, nesulaukę 18 metų amžiaus. Gimnazijų moksleiviai, kuriems parodytos naujosios cigaretės dėžutės „su paveiksliškais“, buvo labai sukrėsti ir ne vienas tvirtino, kad tik tuo metu gerai suprato rūkymo žalą. Čia vėlta priminti, kad Kanadoje dar negreit (o gal ir niekuomet) pasirodys taip ipakuoti rūkaliai. Tabako pramonė jau pareiškė griežtus protestus ir ruošiasi per teismą sustabdyti Kanados vyriausybę, nuo tokio „jų išsiųsimo laisvės varžymo“.

Šiuo metu Kanadoje per metus pardudama 2 milijardai cigarečių dėžučių, nors tik labai nedidelė jų dalis yra importuota iš Amerikos (Kanada yra viena didžiausių tabako augintojų). Nerūkantiųjų teisių sąjungos direktorius Garfield Mahood pabrėžė, kad pacios cigarečių dėžutės yra geriausia reklama tabako pramonei, tad būtų ir gera propagandos priemonė prieš rūkymą: „Kasdien rūkantis 25 ar 30 kartų išsima iš kisenės, išrūpsus. O jeigu pasitaiko žmonių (pastaruoju metu ir valstijų), kurie patraukia cigarečių gamintojų ir teismą dėl savo artimųjų sveikatos praradimo, gerai apmokami advokatai sugeba pasirūpinti, kad tabako pramonė per daug nenukentėtų...“

Nors ant cigarečių dėžučių rašoma, kad rūkymas gali pakenkti sveikatai, retai ir tą smulkų parašėlį kas kreipia dėmesį, o jeigu ir kreipia, tai sau nepritaiko. Šiomis dienomis Kanados vyriausybė pasiūlė priemonę, kuri rūkantiųjų dėmesį ne tik pritrauktų, bet sulaukytų ir ranka, siekiančią užsidegti cigaretę. Kadangi perspėjancio užrašo apie rūkymo pavojų sveikatai nepakanka, Kanados vyriausybė pasiūlė ant kiekvienos cigaretės dėžutės išspausdinti spalvotą paveikslėlį, vaizduojantį, kaip atrodo vėžio augliai plaučiuose, ant lūpų, kaip rūkymas sužaloja širdį... Šalia to, dar siūloma (tas labiausiai tinka jaunuoliams) priminti, kad cigaretės neigiamai veikia lytinius santykius, žinoma, „paveikslių šiuo atveju yra tik simboliškas“.

Kanados sveikatos ministerija yra ypač susirūpinusi jaunaisiais rūkoriais — šiuo metu nepilnamečių, kurie jau turi rūkymo įprotį, Kanadoje apie 29 proc. Tvirtinama, kad daugiau kaip 90 proc. jaunuolių pakliūva į nesutruktomas cigaretės dėžutes, nesulaukę 18 metų amžiaus. Gimnazijų moksleiviai, kuriems parodytos naujosios cigaretės dėžutės „su paveiksliškais“, buvo labai sukrėsti ir ne vienas tvirtino, kad tik tuo metu gerai suprato rūkymo žalą. Čia vėlta priminti, kad Kanadoje dar negreit (o gal ir niekuomet) pasirodys taip ipakuoti rūkaliai. Tabako pramonė jau pareiškė griežtus protestus ir ruošiasi per teismą sustabdyti Kanados vyriausybę, nuo tokio „jų išsiųsimo laisvės varžymo“.

Šiuo metu Kanadoje per metus pardudama 2 milijardai cigarečių dėžučių, nors tik labai nedidelė jų dalis yra importuota iš Amerikos (Kanada yra viena didžiausių tabako augintojų). Nerūkantiųjų teisių sąjungos direktorius Garfield Mahood pabrėžė, kad pacios cigarečių dėžutės yra geriausia reklama tabako pramonei, tad būtų ir gera propagandos priemonė prieš rūkymą: „Kasdien rūkantis 25 ar 30 kartų išsima iš kisenės, išrūpsus. O jeigu pasitaiko žmonių (pastaruoju metu ir valstijų), kurie patraukia cigarečių gamintojų ir teismą dėl savo artimųjų sveikatos praradimo, gerai apmokami advokatai sugeba pasirūpinti, kad tabako pramonė per daug nenukentėtų...“

Nors ant cigarečių dėžučių rašoma, kad rūkymas gali pakenkti sveikatai, retai ir tą smulkų parašėlį kas kreipia dėmesį, o jeigu ir kreipia, tai sau nepritaiko. Šiomis dienomis Kanados vyriausybė pasiūlė priemonę, kuri rūkantiųjų dėmesį ne tik pritrauktų, bet sulaukytų ir ranka, siekiančią užsidegti cigaretę. Kadangi perspėjancio užrašo apie rūkymo pavojų sveikatai nepakanka, Kanados vyriausybė pasiūlė ant kiekvienos cigaretės dėžutės išspausdinti spalvotą paveikslėlį, vaizduojantį, kaip atrodo vėžio augliai plaučiuose, ant lūpų, kaip rūkymas sužaloja širdį... Šalia to, dar siūloma (tas labiausiai tinka jaunuoliams) priminti, kad cigaretės neigiamai veikia lytinius santykius, žinoma, „paveikslių šiuo atveju yra tik simboliškas“.

Kanados sveikatos ministerija yra ypač susirūpinusi jaunaisiais rūkoriais — šiuo metu nepilnamečių, kurie jau turi rūkymo įprotį, Kanadoje apie 29 proc. Tvirtinama, kad daugiau kaip 90 proc. jaunuolių pakliūva į nesutruktomas cigaretės dėžutes, nesulaukę 18 metų amžiaus. Gimnazijų moksleiviai, kuriems parodytos naujosios cigaretės dėžutės „su paveiksliškais“, buvo labai sukrėsti ir ne vienas tvirtino, kad tik tuo metu gerai suprato rūkymo žalą. Čia vėlta priminti, kad Kanadoje dar negreit (o gal ir niekuomet) pasirodys taip ipakuoti rūkaliai. Tabako pramonė jau pareiškė griežtus protestus ir ruošiasi per teismą sustabdyti Kanados vyriausybę, nuo tokio „jų išsiųsimo laisvės varžymo“.

Šiuo metu Kanadoje per metus pardudama 2 milijardai cigarečių dėžučių, nors tik labai nedidelė jų dalis yra importuota iš Amerikos (Kanada yra viena didžiausių tabako augintojų). Nerūkantiųjų teisių sąjungos direktorius Garfield Mahood pabrėžė, kad pacios cigarečių dėžutės yra geriausia reklama tabako pramonei, tad būtų ir gera propagandos priemonė prieš rūkymą: „Kasdien rūkantis 25 ar 30 kartų išsima iš kisenės, išrūpsus. O jeigu pasitaiko žmonių (pastaruoju metu ir valstijų), kurie patraukia cigarečių gamintojų ir teismą dėl savo artimųjų sveikatos praradimo, gerai apmokami advokatai sugeba pasirūpinti, kad tabako pramonė per daug nenukentėtų...“

Nors ant cigarečių dėžučių rašoma, kad rūkymas gali pakenkti sveikatai, retai ir tą smulkų parašėlį kas kreipia dėmesį, o jeigu ir kreipia, tai sau nepritaiko. Šiomis dienomis Kanados vyriausybė pasiūlė priemonę, kuri rūkantiųjų dėmesį ne tik pritrauktų, bet sulaukytų ir ranka, siekiančią užsidegti cigaretę. Kadangi perspėjancio užrašo apie rūkymo pavojų sveikatai nepakanka, Kanados vyriausybė pasiūlė ant kiekvienos cigaretės dėžutės išspausdinti spalvotą paveikslėlį, vaizduojantį, kaip atrodo vėžio augliai plaučiuose, ant lūpų, kaip rūkymas sužaloja širdį... Šalia to, dar siūloma (tas labiausiai tinka jaunuoliams) priminti, kad cigaretės neigiamai veikia lytinius santykius, žinoma, „paveikslių šiuo atveju yra tik simboliškas“.

Kanados sveikatos ministerija yra ypač susirūpinusi jaunaisiais rūkoriais — šiuo metu nepilnamečių, kurie jau turi rūkymo įprotį, Kanadoje apie 29 proc. Tvirtinama, kad daugiau kaip 90 proc. jaunuolių pakliūva į nesutruktomas cigaretės dėžutes, nesulaukę 18 metų amžiaus. Gimnazijų moksleiviai, kuriems parodytos naujosios cigaretės dėžutės „su paveiksliškais“, buvo labai sukrėsti ir ne vienas tvirtino, kad tik tuo metu gerai suprato rūkymo žalą. Čia vėlta priminti, kad Kanadoje dar negreit (o gal ir niekuomet) pasirodys taip ipakuoti rūkaliai. Tabako pramonė jau pareiškė griežtus protestus ir ruošiasi per teismą sustabdyti Kanados vyriausybę, nuo tokio „jų išsiųsimo laisvės varžymo“.

Šiuo metu Kanadoje per metus pardudama 2 milijardai cigarečių dėžučių, nors tik labai nedidelė jų dalis yra importuota iš Amerikos (Kanada yra viena didžiausių tabako augintojų). Nerūkantiųjų teisių sąjungos direktorius Garfield Mahood pabrėžė, kad pacios cigarečių dėžutės yra geriausia reklama tabako pramonei, tad būtų ir gera propagandos priemonė prieš rūkymą: „Kasdien rūkantis 25 ar 30 kartų išsima iš kisenės, išrūpsus. O jeigu pasitaiko žmonių (pastaruoju metu ir valstijų), kurie patraukia cigarečių gamintojų ir teismą dėl savo artimųjų sveikatos praradimo, gerai apmokami advokatai sugeba pasirūpinti, kad tabako pramonė per daug nenukentėtų...“

Nors ant cigarečių dėžučių rašoma, kad rūkymas gali pakenkti sveikatai, retai ir tą smulkų parašėlį kas kreipia dėmesį, o jeigu ir kreipia, tai sau nepritaiko. Šiomis dienomis Kanados vyriausybė pasiūlė priemonę, kuri rūkantiųjų dėmesį ne tik pritrauktų, bet sulaukytų ir ranka, siekiančią užsidegti cigaretę. Kadangi perspėjancio užrašo apie rūkymo pavojų sveikatai nepakanka, Kanados vyriausybė pasiūlė ant kiekvienos cigaretės dėžutės išspausdinti spalvotą paveikslėlį, vaizduojantį, kaip atrodo vėžio augliai plaučiuose, ant lūpų, kaip rūkymas sužaloja širdį... Šalia to, dar siūloma (tas labiausiai tinka jaunuoliams) priminti, kad cigaretės neigiamai veikia lytinius santykius, žinoma, „paveikslių šiuo atveju yra tik simboliškas“.

Kanados sveikatos ministerija yra ypač susirūpinusi jaunaisiais rūkoriais — šiuo metu nepilnamečių, kurie jau turi rūkymo įprotį, Kanadoje apie 29 proc. Tvirtinama, kad daugiau kaip 90 proc. jaunuolių pakliūva į nesutruktomas cigaretės dėžutes, nesulaukę 18 metų amžiaus. Gimnazijų moksleiviai, kuriems parodytos naujosios cigaretės dėžutės „su paveiksliškais“, buvo labai sukrėsti ir ne vienas tvirtino, kad tik tuo metu gerai suprato rūkymo žalą. Čia vėlta priminti, kad Kanadoje dar negreit (o gal ir niekuomet) pasirodys taip ipakuoti rūkaliai. Tabako pramonė jau pareiškė griežtus protestus ir ruošiasi per teismą sustabdyti Kanados vyriausybę, nuo tokio „jų išsiųsimo laisvės varžymo“.

Šiuo metu Kanadoje per metus pardudama 2 milijardai cigarečių dėžučių, nors tik labai nedidelė jų dalis yra importuota iš Amerikos (Kanada yra viena didžiausių tabako augintojų). Nerūkantiųjų teisių sąjungos direktorius Garfield Mahood pabrėžė, kad pacios cigarečių dėžutės yra geriausia reklama tabako pramonei, tad būtų ir gera propagandos priemonė prieš rūkymą: „Kasdien rūkantis 25 ar 30 kartų išsima iš kisenės, išrūpsus. O jeigu pasitaiko žmonių (pastaruoju metu ir valstijų), kurie patraukia cigarečių gamintojų ir teismą dėl savo artimųjų sveikatos praradimo, gerai apmokami advokatai sugeba pasirūpinti, kad tabako pramonė per daug nenukentėtų...“

Nors ant cigarečių dėžučių rašoma, kad rūkymas gali pakenkti sveikatai, retai ir tą smulkų parašėlį kas kreipia dėmesį, o jeigu ir kreipia, tai sau nepritaiko. Šiomis dienomis Kanados vyriausybė pasiūlė priemonę, kuri rūkantiųjų dėmesį ne tik pritrauktų, bet sulaukytų ir ranka, siekiančią užsidegti cigaretę. Kadangi perspėjancio užrašo apie rūkymo pavojų sveikatai nepakanka, Kanados vyriausybė pasiūlė ant kiekvienos cigaretės dėžutės išspausdinti spalvotą paveikslėlį, vaizduojantį, kaip atrodo vėžio augliai plaučiuose, ant lūpų, kaip rūkymas sužaloja širdį... Šalia to, dar siūloma (tas labiausiai tinka jaunuoliams) priminti, kad cigaretės neigiamai veikia lytinius santykius, žinoma, „paveikslių šiuo atveju yra tik simboliškas“.

Kanados sveikatos ministerija yra ypač susirūpinusi jaunaisiais rūkoriais — šiuo metu nepilnamečių, kurie jau turi rūkymo įprotį, Kanadoje apie 29 proc. Tvirtinama, kad daugiau kaip 90 proc. jaunuolių pakliūva į nesutruktomas cigaretės dėžutes, nesulaukę 18 metų amžiaus. Gimnazijų moksleiviai, kuriems parodytos naujosios cigaretės dėžutės „su paveiksliškais“, buvo labai sukrėsti ir ne vienas tvirtino, kad tik tuo metu gerai suprato rūkymo žalą. Čia vėlta priminti, kad Kanadoje dar negreit (o gal ir niekuomet) pasirodys taip ipakuoti rūkaliai. Tabako pramonė jau pareiškė griežtus protestus ir ruošiasi per teismą sustabdyti Kanados vyriausybę, nuo tokio „jų išsiųsimo laisvės varžymo“.

LIETUVIŲ TELKINIAI

PALM BEACH, FL

DR. VINCO KUDIRKOS
MINĖJIMAS

1999 m. lapkričio 9 d., po pabėgimo pietų, Piccadilly restorane vyko dr. Vinco Kudirkos 100-ųjų mirties metinių minėjimas. Pagrindinis kalbėtojas — dr. Vytautas Majauskas.

Minėjimas pradėtas Palm Beach LB apylinkės pirm. Vinco Šalčiūno paskaitytu vienu dr. V. Kudirkos eilėraščiu. Dr. Majauską jau nuo seniai žinome kaip gerą kalbėtoją, gabų visuomenininką. Neapvylė jis gausiai susirinkusių pietų Floridos lietuvių ir ši kartą. Dr. Majausko paskaita apie dr. Vincą Kudirką buvo gerai paruošta, apgalvota, išjausta, tikrai akademinio lygio.

Dr. Majauskas paskaitą pradėjo sakydamas, jog dr. Vincas Kudirka buvo ne tik gydytojas, visuomenininkas, rašytojas, publicistas, jis yra vienas mūsų tautos žuolė, kuris per savo neilgą amžių padarė daugiau, negu kiti, ilgai gyvenę. Dr. Kudirka buvo savo šimtmečio vaikas; norint jį tikrai pažinti ir suprasti, turime nors trumpai susipažinti su XIX šimtmečio svarbiausiomis idėjomis, įvykiais ir žmonėmis, kurie paveikė ir to laiko Lietuvą, jos žmones, tuo pačiu ir dr. Vincą Kudirką. Turime pažvelgti ir į Lietuvos istoriją, jos svarbiausius įvykius, kurių pasekmės buvo labai svarbios Lietuvos žmonėms.

Apžvelgdamas Lietuvos istoriją, dr. Majauskas suminėjo įvykius nulėmusius mūsų tautos likimą. Jis pastebėjo, kad Lietuva senovėje buvo didžiulė valstybė — nuo Baltijos iki Juodosios jūrų, Lietuvos kunigaikščiai nesirūpino paties svarbiausiu — nesirūpino lietuvių kalba ir raštu. Liublino unija buvo Lietuvos valstybės karstas ir po Lietuvos-Lenkijos padalinimo, Lietuva tapo tik Rusijos provincija. Tačiau liaudyje rusenusi tautos gyvybės ugnelė suliėpsnojo 1795 m. 1831 m., ir 1863 m. sukilimais, lėmusiais pradžia lietuvių emigracijos į Ameriką. Kita karti data Lietuvos gyvenime 1883 m., lėmė lietuvių spaudos lotynų raidėmis uždraudimą, knygnešijui atsiradimą, slapta lietuviškas mokyklas.

Tauta pradėjo kovoti. Nepaprastai svarbų darbą atliko vysk. M. Valančius, kuris steigė lietuviškas parapijas, kovojo prieš alkoholizmą. Atsirado lietuvių tautos žadintojai; dr. Basanavičius, Šliupas ir kiti. 1883 m. išėjo „Aušra“. Amerikoje, lietuviai, anksčiau šliejosi prie lenkų, pradėjo steigti lietuvių būre-

lius, 1899 m. pasirodė „Draugas“.

Tautiško liėpsna vis labiau išliėpsnojo. 1905 m. šaukiamas Seimas; lietuviai pradėjo reikalauti nepriklausomybės. Garsėjo lietuviai rašytojai, poetai ir dailininkai, pradėta domėtis lietuvių liaudies menu. Tautos kova buvo vainikuota 1918 m. atgauta Nepriklausomybe.

Įvykiai Lietuvoje yra susiję ir su didžiuliais XIX šimtmečio pasikeitimais pasaulyje, naujomis idėjomis. Napoleonas nugalėtas, Europa pertvarkoma. Amerikoje, prezidentas Lincoln panaikino vergiją ir krašte išliėpsnojo pilietinis karas, Karl Marx parašė „Kapitalą“ su šūkiu „visų kraštų proletarai vienykitės“. Jam prieštarauja filosofai Hegelis, Kantas, Solovjovas. Prancūzijoje iškyla rašytojai — Victor Hugo, Zola, Flaubert, Rusijoje — Dostojevskis, Tolstojus, Lenkijoje — Mickiewiczus, Slovackis. Mene iškyla impresionizmas — Matisse, Degas, Renoir, Cezanne.

Kalbėdamas apie dr. Kudirką, dr. Majauskas pastebėjo, jog jis gimė pačiame to galingo šimtmečio viduryje, 1858 m., valstiečių šeimoje Paetėriuose, Vilkaviškio apskr. Tėvas kilęs iš prancūzų, motina meniškios sielos, mėgo dainuoti, muziką. Iš motinos Vincas Kudirka paveldėjo tuos gabumus, gimnazijoje dainavo chore, griežė smuiku, vėliau steigė muzikos būrelius, komponavo.

Tėvo vertimas Vincas Kudirka, nebaigęs gimnazijos, įstojo į kunigų seminariją, tačiau iš jos buvo pašalintas kaip neturintis pašaukimo. Jau nuolis, padedamas gerų žmonių, sunkiomis sąlygomis baigė gimnaziją ir išvyko studijuoti filosofiją-filologiją, vėliau vėrtė į mediciną ir ją baigė. Vertėsi sunkiai, užsidirbdamas pinigų privačiomis pamokomis, bei kartais sušėliamas gerų žmonių.

Vincas Kudirka, kaip daug to laiko lietuvių inteligentų, buvo smarkiai aplenkėjęs, tačiau 1883 m. išėjusi „Aušra“ ji taip paveikė, jog nuo to laiko jis visą gyvenimą pašventė kovai už Lietuvą, tapo vienas iš lietuvių tautos vadų, kovojusių už nepriklausomybės atstatymą.

1989 m. išleistas „Varpas“ yra nepaprastai susijęs su dr. Vinco Kudirkos paskutiniaisiais 10 metų; tai vieta kur jis galėjo išsakyti savo visas idėjas, mokyti lietuvių, kurti ateitį. Čia dr. Kudirka spausdino publicistinius straipsnius, ragindamas lietuvių didžiulius Lietuvos praeitimi, siekti mokslo, gerinti savo ekonominį gyvenimą.

„Varpe“ buvo spausdinami

Dalis Los Angeles Dramos sambūrio 45 metų jubiliejaus šventėje. Sėdi iš kairės: G. Raibienė, režisierius P. Mazelis, pirm. E. Dovydaitytė, rez. A. Žemaitaitis, S. Mikutaitė-Miller; stovi: S. Stancikas, A. Ragauskas, V. Ragauskienė, S. Žemaitaitis, R. Urbanienė, J. Raibys, D. Žemaitytė, Nestoras.

dr. Vinco Kudirkos prozos ir poezijos kūrinių. Šeštame „Varpo“ numeryje buvo išspausdinta su autoriaus sukompanuota muzikos palyda ir „Tautiška giesmė“. — Lietuvos Tautos himnas. Čia jis rašė visuomeniniais, kultūriniais, ekonominiais klausimais.

Dr. Kudirka ne tik rašė lietuviškai, jis daug vertė iš lenkų kalbos: Mickiewiczus „Velinės“ (II dalį), Slovackio „Mindaugą“. Iš vokiečių kalbos išvertė Schillerio — „Orleano Mergelę“, „Vilių Tellį“, anglų Byrono — „Kainą“.

Per 10-tį paskutinių savo gyvenimo metų dr. Vincas Kudirka apšvietė „Aušros“ spinduliu išaugo į milžinišką Lietuvos tautos žuolę. Jo idėjos apie lietuvių tautą dar iš šiandien gyvos, dar šiandien jas galime sau pritaikyti.

Dr. Majausko paskaita mums priminė, jog turime prisiminti žmones, kurie daugiau negu prieš šimtą metų iš Vakarų pasisavino naujausias idėjas, gyvenimo jomis, kovoję dėl Lietuvos laisvės. Mes, gyvendami laisvame pasaulyje, gal labiau dabartyje, dažnai neturime laiko pažvelgti į Lietuvos istoriją, įvertinti už Lietuvos laisvę kovojusius ir žuvusius. Ši dr. Majausko paskaita apie dr. Vincą Kudirką, mirusį tik 40-ties metų, mums tai akivaizdžiai parodė.

Dr. Majausko paskaita susirinkusių buvo labai šiltai su tikta.

Palm Beach LB apyl. pirm. Vincas Šalčiūnas padėkojo dr. Majauskui susirinkusių vardu ir papasakojo kaip jam, su žmona Onute besilankančiam Lietuvoje, Paetėriuose, teko išgirsti dr. Kudirkos smuiku atliktą Lietuvos himną.

Meninėje dalyje Vladas Baris paskaitė dr. Kudirkos prozos ištrauką, o Ona Vaitkienė jautriai paskaitė eilėraščius: „Ne tas yra didis“ ir „Labora“. Minėjimas baigtas visomis sugiedojus Lietuvos himną.

Dalia Augūnienė

DAYTONA BEACH, FL

SENUOSIUS
UŽBAIGIANT,
NAUJUOSIUS METUS
PRADEDANT

Į praeitį nuskubėjo 1999 metai, nusinėdami ir mūsų telkinio išgyvenimus — džiaugsmus, vargus, skausmus, rūpesčius. O jų turėjome. Šio lietuvių telkinio gyvenimas buvo įvairus, nestigo asmeninių pabėdavimų, gerėjomes Lietuvos klubo, Lietuvos Bendruomenės, „Saulutės“, choro „Sietyno“, BALFo veikla, atliktais darbais.

Turėjome susirinkimų, įvairių minėjimų, klausėmės „Sietyno“, vadovaujamo muziko Antano Skridulio, gražių giesmių, dainų. Lietuvių Bendruomenės, vadovaujama energingos pirmininkės Birutės Kocienės, kiekvieno mėn. pir-

Los Angeles Dramos sambūrio 45 m. jubiliejaus šventėje programą atlieka jaunieji aktoriai — Daina Žemaitytė ir Saulius Žemaitaitis.

mąjį trečiadienį, restorane ruošė pabėdavimus su programomis, kalbėtojais. Klubo valdyba, vadovaujama energingo pirmininko Jono Daugeles, apjungė visus šio telkinio lietuvių bendram darbui. BALFas surinko gražią sumą aukų padėti vargstantiems Lietuvoje. BALFui vadovauja Onutė Karašienė. Taigi, negausus mūsų telkinys buvo gyvastingas, atliko daug gražių darbų, ko tikimės ir Naujuose 2000 metuose.

Priartėjus Kaledų ir Naujųjų Metų šventėms, vyravo malonios nuotaikos, draugiškumas. Miestas skendėjo iliuminacijose, gražiai savo namus padabino ir kai kurie lietuviai. Naujuosius 2000 metus patitikome įvairiai. Keliose šeimose gausiau susibūrė artimieji, laukė Naujų Metų, dailios išgyvenimai, ir su viltimi laukė 12 val. nakties.

Jurgis ir Aniceta Mazeikos, savo puošnius nuostabiai gražiai iliuminuosius namus Naujųjų 2000 metų sutikti pakvietė choro „Sietyno“ narius su vyrais, žmonomis ir choro vadovu muz. A. Skriduliu. Dalyvavo arti 20 asmenų. Prieš vaišes maldą sukalbėjo šeiminkė Aniceta Mazeikienė, dėkodama Aukščiausiam už visas dovanas, sveikatą, draugystę, gražų sugyvenimą ir palinkėjimus visiems Naujų Metų laimės, sveikatos ir gražaus gyvenimo.

Skoningos šeiminkės Jurgio ir Anicetos Mazeikų paruoštos vaišės. Prieš palydint Senuosius metus, choro „Sietyno“ balsingi nariai išdainavo daug gražių dainelių. Lygiai dvyliką valandą svečiai pakėlė šampano taures, jausmingai sudainavo „Lietuva brangi“, po to nuširdūs sveikinimai, linkėjimai. „Sietyno“ valdybos pirmininkė Juozė Daugelienė visų vardu šeiminkams šiltai padėkojo už tokį gražų Naujųjų Metų sutikimo suruošimą. Taip pradėjome naują tūkstantmetį. Dieve duok, kad ateitis visiems būtų laiminga, kupina sveikatos, gražaus gyvenimo!

2000 m. sausio 1 d. Lietuvių klubo valdyba kondominium klubo salėje suruošė Naujųjų Metų pietus, kuriuose dalyvavo 80 asmenų.

Klubo pirmininkas Jonas Daugeła pasveikino šio telkinio lietuvių, palinkėjo laimės, sveikatos, gražaus gyvenimo, pasidžiaugė, kad ir mes jungiamės su visa savo tauta bendram darbui, gyvenimui. Po jautraus pirmininko žodžio, nuaidėjo Lietuvos himnas.

Kazimieras Barūnas sukalbėjo savo kūrybos maldą, prašančią Aukščiausiąjį palaimos visuose darbuose, sveikatos ir sėkmės.

Vaišių metu Narcizas Kreivėnas ir Algirdas Šilbajoris padainavo humoristines dainas apie Daytona Beach organizacijas, jų darbus, charakterius. Humoreską sukūrė Algirdas Šilbajoris.

Rašytojos Birutės Pukelevičutės sveikinimą perskaitė Algirdas Šilbajoris. Birutė Pukelevičutė sveikino daytoniškų, nuširdžiai prisimindama čia keliolikos metų išgyvenimus, draugus ir nuotakas. Ji jau 8 mėn. grįžusi gyvena Lietuvoje.

S K E L B I M A I

**ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]**
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBES DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse
S. Kano kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

**Norite kokybiškai atnaujinti
savo namo išorę ar vidų ir
neišleisti daugybės pinigų?**
Skambinkite
tel. 708-728-9545 Egidijui.

**Experienced painters
needed. Call 8 p.m. to 10
p.m., tel. 847-808-9109,
speak English or Russian.**

**Auklė Bridgeporte
ieško darbo —
prižiūrėti vaiką.**
Tel. 312-528-0119.

**Reikalinga moteris,
kalbanti angliskai, prižiūrėti
vyr. amžiaus žmogų.**
Tel. 262-653-9544 arba
262-605-0537.

**54 m. moteris su aukštuoju išsilavinimu,
šiek tiek kalba angliskai ir
vairuoja automobilį, ieško darbo.**
Yra vieniša, nori slaugyti seną žmogų. Turi patyrimo slaugyme.
Tel. 773-476-3414, Jolita.

Tai — Jūsų laikraštis
DRAUGAS

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
(773) 580-8285
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaide

IMBECK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1800

Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionali, sąžiningai ir asmeniškai pataravus. Įkainavimas veltui.

**Kaune parduodu 2
kambarių butą su balkonu,
antrame aukšte.**
Tel. 630-243-8417.

**Reikalingas darbininkas
išvežioti įvairius krovinius.**
Suteikiamas transportas.
Skambinti: DK EXPRESS,
tel. 630-327-0684.

**Sulaukėte senatvės, kuri kelia
Jums daug rūpesčių.**
Nenusiminkite, visas problemas Jūs lengvai išspręsite, apsigyvenę Apolijos namuose. Puikus kambarys, šviežias lietuviškas maistas, lietuviška spauda, mielai sirdingai prižiūra.
Skambinkite tel. 708-387-2067.

IEŠKO GIMINIŲ

• Ieškau savo pusbrolio Kazimiero Palubinsko. Jo tėvas buvo Juozas Palubinskas, motina — Ona Palubinskienė, sesuo — Genovaitė Palubinskienė-Jakaitienė. Kazimieras Palubinskas prieš karą gyveno Ukmergės mieste, Pilies gatvėje. Aš, Stefanija Bilotaitė, Motiejus duktė, jaunystėje gyvenau Ukmergės rajone, Laitių kaime. Man rašykite: Stefanija Bilotaitė-Vizmauskienė, Agonų 52-2, Panevėžys, Lietuva.

• Telšiai. Gruodžio 11 d. Telšių katedroje vyko iškilmingos Susitaikinimo pamaldos jaunimui, o gruodžio 12 d. suaugusiems. Joms vadovavo vyskupas A. Vaičius. Dalyvavo Telšių miesto ir taimyninių parapijų kunigai. Į pamaldas susirinko gausus būrys tikinčiųjų, ilgai buvo klausoma išpažintų. Tikinčiųjų pageidavimu tokios pamaldos Telšių katedroje vyko ir Kočių dieną prieš vakarą šv. Mišias.

St. Petersburg, FL, Lietuvių klubo ruošiamų Kočių vakarienės 1999 metų rengėjai. Iš k. I eil. Laimutė Alvarado, M. Aleksejūnienė, K. Gaizauskienė, A. Balbatienė, L. Kynienė, A. Bikičienė, vilnietė L. Brazilienė. II eil. — V. Bikičienė, A. Aleksejūnas, D. Adomaitienė, G. Cibienė, A. Matulienė, A. Kerbelienė, A. Stasiukavičienė, J. Jarašienė, Kočių ruošai vadovavusi A. Karnienė ir klubo pirmininkas A. Karnius. Nuotraukoje trūksta dar keletas talkininkų.

Dr. Vytautas Majauskas

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

MILIJARDAS LITŲ — NE SMULKIOS DOVANĖLĖS!

Laukdamas atsakymo iš Rolando Pavilionio, vietoj jo sušilaukiu Aleksandro Paulausko straipsnio „Lietuvos rytas“, 2000.01.07, parašyto daug mandagesniu stilium, apsieinant be išeivijos lietuvių užgaunanti R. Pavilionio tvirtinimų, kad išeivijos tarpe yra politinių prostičių ir patsidavėlių. Grįždamas prie A. Paulausko straipsnio ir nenorėdamas pasielgti taip, kaip Rolandas Pavilionis, neatsakymas atsiliepiu ir man mestus nepagrįstus ir klaidingus kaltinimus.

Esą aš importuoju į Lietuvą pats blogiausias išeivijos ydas — tarpusavio rietenas, skaldymąsi ir nepakantumą saviesiems. Deja, tai darau ne aš, o Rolandas Pavilionis, kuris ne tik išlieja savo pyktį ant politikų savame krašte, bet savo piktumą eksportuoja į užsienio lietuvių tarpą, tuo pačiu skaldydamas mums taip reikalingą vienybę, ne tiek užsienio lietuvių, kiek vietinių politikų tarpe su šitokiais rezultatais: Lietuvoje politikų partijų skaičius padidėjo iki 39, o JAV lietuvių ALTe (Amerikos Lietuvių taryboje, kurioje aš esu buvęs vienas pirmininkų) politikų partijų skaičius liko tas pats — keturios centrinės politinės organizacijos.

Pagal Aleksandrą Paulauską už dabartinę ekonominę krizę yra atsakinga Lietuvos konservatorių partija ir ją remiantys užsienio lietuviai. Per praėjusius parlamentinius ir prezidentinius rinkimus užsienio lietuviai rėmė visą „eilę“ Lietuvos politinių partijų: krikščionis demokratų, konservatorių, centrinių ir t.t. Amerikos Lietuvių socialdemokratų sąjunga, kurios pirmininkas esu aš, rėmė LSDP kandidatus į Seimą ir prezidentus pirmajame rate, o antrame užsienio lietuvių dauguma, įskaitant ir Amerikos lietuvių socialdemokratų, rėmė nepartinio politiko Valdo Adamkaus kandidatūrą. Tenka pastebėti, kad, pagal A. Paulauską, ekonominė krizė Lietuvoje prasidėjo, atsiskyrus nuo sovietijos, nes, jeigu nebūtų atsiskyrimo ir Lietuva nebūtų atstaciusi nepriklausomybę, Lietuvoje nebūtų ekonominės krizės. Atrodo, kad, Paulausko nuomone, Lietuvai nereikėjo atsiskirti nuo sovietijos ir atstatyti nepriklausomos Lietuvos.

O kaip su mano „neetiškais“ maeikių bendrovės direktorių suskirstymais į rusus ir lietuvių? Pagal A. Paulauską, Lietuvos gyventojai neturėtų būti skirstomi pagal tautybę ir lietuvių, rusų, lenkų ir t.t. Galbūt, geriausia atvejų, i rusakalbių, lenkakalbių, lietuviakalbių... Šis klausimas nieko bendra neturi su etika, bet su tautos definicija. Pagal J. Basanavičių ir Lietuvos Konstituciją, tautos definicija yra: lietuvių tauta. Pagal Tomą Venclovą ir kosmopolitinę definiciją yra: Lietuvos tauta. Lietuva pagal Basanavičių yra tautinė valstybė, kaip dauguma kitų Europos valstybių, pvz., Fran-

cūzija, Anglija, Vokietija, Italija ir t.t. Antrajai grupei priklauso valstybės, kuriose tautybė prilygsta pilietybei, pvz., Šveicarija, JAV ir iš dalies buvusi Sovietų Sąjunga su „homosovietikus“, kuriai, atrodo, pritarė A. Paulauskas.

Pagal A. Paulauską, mes, užsienio lietuviai, „mylime gimtinę tik iš tolo“ ir ją remiame tik knygomis ir dovanėlėmis. Čikagoje buvusio garbės konsulo Vaclovo Kleizos duomenimis, per paskutinius 10 metų užsienio lietuvių yra parėmę nepriklausomybę atstatiusią Lietuvą 153 milijonais dolerių, Amerikos Lietuvių vyčių organizacija su 50 mln. dolerių, Lietuvių fondas, kurio aš esu Garbės komiteto pirmininkas, arti 2 mln. dolerių, remiant Vytauto Didžiojo u-tą Kaune, Vilnijos mokytojus, M. K. Čiurlionio Meno muziejų Kaune, Lietuvos studentus, studijuojančius JAV-se ir t.t.; Tautos fondas su arti 1 mln. dolerių, remiant Vilnijos mokytojus ir statant Vilnijoje Lavořiškų mokyklą. Pridėjus BALFO, Lithuanian Mercy Lift ir daugybės kitų labdaros organizacijų paramą, įskaitant Almos Adamkienės fondą, ir 3 mln. dolerių vertės dr. Leono Kriauciūno Veterinarijos kliniką, bendra užsienio lietuvių parama Lietuvai per pastaruosius dešimt metų viršija 250 milijonus dolerių, arba daugiau kaip vieną milijardą litų!

Nėra tokių išeivijos lietuvių, kurie tikėtų, kaip tvirtina A. Paulauskas, kad jie iškovojo Lietuvos nepriklausomybę, nebent tie sovietams pataikavę tautiečiai Lietuvoje ir užjūryje, pašaipiai vadindami „Lietuvos laisvintojais“, jų tarpe Leonardą Šimutį, Pijų Grigaitį, Mykolą Vaidylą ir Antaną Olį, kurių pastangų dėka JAV valdžios viršūnėse buvo pasiektas sovietų okupacijos nepripažinimas Lietuvoje. Nepriklausomybės atkūrimas buvo pasiektas Lietuvos žmonių, Sąjūdžio vadovaujant, o mes, užjūrio lietuviai, dalyvaudami VLIKE, ALTe ir Lietuvių Bendruomenėje, prie tos kovos už Lietuvos nepriklausomybę tik prisidėjome.

Tiesa, kad ne JAV, bet Islandija pirmoji pripažino Lietuvos nepriklausomybę, Islandijos socialdemokratų partijos pirmininko, tuometinio užsienio reikalų ministro Hannibalsson dėka. Jis nuo 1986 m. Lima, Peru, vykusio tarptautinio socialdemokratų suvažiavimo kovojo už Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės atstatymą. Jam pasidūrus, Islandijos parlamentas pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Mes, du lietuviai socialdemokratai — Jonas Valaitis ir Kozmas Balkus — atstovaudami Lietuvos socialdemokratų užsienio delegatūrai, 1986 dalyvavome Lima, Peru, konferencijoje ir, asmeniškai susitikę su Hannibalsson, ji paskatinome stipriai pasisakyti prieš Baltijos valstybių, taigi, ir Lietuvos, sovietinę okupaciją ir Baltijos valstybių, taigi, ir Lietuvos, nepriklausomybę. Savo kalboje jis tai atliko su kaupu.

Nuolatiniai lietuviškų renginių lankytojai ir rėmėjai. Iš kairės: Birutė Jasaitienė, Juozas Polikaitis ir Irena Polikaitienė.

Niekad tautiečiams Amerikoje ir Lietuvoje nebaridžia upištai, kad Lietuvoje yra daug komunistų — tėvynės išdavikų. Sutinku su Brazausku, kad Sniečkaus tipo komunistai sudarė Lietuvos Komunistų partijos narių mažumą ir kad nemaža dalis stojo ir 1999 m. spalio 22 d. Nepriklausomybės aikštėje Vilniuje politinėje demonstracijoje pasakytos kalbos: „Mes nesutikome ir nesutiksime, kad Lietuvos likimą lemtų saujelė patsidavėlių, politikų, išeivijos ir užsienio lobistų bei jų vietinių liokajų“.

O dėl mano kritikos Brazauskui, Paulauskui ir Juozaičiui, ji nieko bendra neturi su užsienio lietuvių Lietuvos pilietybės įsigijimu. Tai yra atskiras klausimas, kurio neminėju. Juos kritikavau, kad neatsisakė būti remiami Lietuvos nomenklaturos, kurios nemažą dalį sudarė Mažeikių bendrovės vadovybėje buvę asmenys, vykdę savo finansines machinacijas be jokios valstybės kontrolės. Tas paaiškėjo „Williams Inc.“, perėmus Mažeikių bendrovės administravimą.

Atrodo, A. Paulauskas nežino, kad Europos ir Amerikos universitetų rektoriatų nedalyvauja ir neorganizuoja politinių demonstracijų už universitetų teritorijos ribų, laikydami autonomijos principą, ko nepadarė Vilniaus universiteto rektorius Rolandas Pavilionis. Šis klausimas nieko bendra neturi su autonomijos pakeitimu į autoritarinį partinį diktatą, kurį praktikavo Hitlerinė Vokietija ir stalininė Sovietų Sąjunga. Pasiūsdamas atvirą laišką Rolandui Pavilioniui, ji taip pat pasiūdė prof. Benediktui Juodkai, VU Mokslo reikalų prorektorui, ir prof. Algimantui Stabinui, VU tarybos ir senato moksliniam sekretoriui, su prašymu įtraukti į VU tarybos darbotvarkę. Rektoriaus Pavilionio atsistatydinimo arba atstatydinimo klausimą prašiau nagrinėti dėl minėtos Vilniaus u-to autonomijos pažeidimo ir dėl tikrai, tiek mokslininkui, tiek universitetui gedančio darancio straipsnio, paskelbto „Respublikoje“ („Amoralių politikos vardas: Patsidavimas“).

Baigdamas norėčiau Aleksandrui Paulauskui užsiminti, kad aš nenusipirkau vietos „Lietuvos ryto“ dienraštyje. „LR“, demokratinis Lietuvos laikraštis, yra nepaperkamas. „LR“ redaktorius sutiko mano straipsnį „Atviras laiškas Rolandui Pavilioniui“ paskelbti, o aš sutikau laikraštį paremti pinigine auka, tuo pačiu paremdamas Lietuvoje spausdintą žodį, kaip esu parėmęs Mediciną-Politologiją, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos klubus, tarptautinę Pabaltijo socialdemokratų konferenciją Vilniuje ir eilę žemės ūkio

projektų, atstatant 200 metų senumo Valaičių šeimos ūkį Suvalkijoje. Tikiu, kad tuo ir baigsis mūsų laikraštis dialogas del R. Pavilionio, VU rektoriaus, mus, užsienio ir krašto lietuvių, įžeidžiančių straipsnių ir 1999 m. spalio 22 d. Nepriklausomybės aikštėje Vilniuje politinėje demonstracijoje pasakytos kalbos: „Mes nesutikome ir nesutiksime, kad Lietuvos likimą lemtų saujelė patsidavėlių, politikų, išeivijos ir užsienio lobistų bei jų vietinių liokajų“.

Dr. Jonas Valaitis
Illinoio universiteto
klinikinis profesorius

TURIU TEISĘ IR AŠ PASISAKYTI

1999 m. liepos 24 d. „Draugas“ A. Puzinienė parašė „Laiškas pasakytį tiesą“, kur kaltina mane visuomenės kaidiniu mu dėl dail. Povilo Puzino paveikslų.

Pirmiausia reikia pasidžiaugti, kad dail. Puzino darbais, vaizduojančiais tautos naikimo laikotarpį, buvo išsaugoti ir atsidūrė Lietuvos muziejuje, kur suruošta jų paroda. Tą patį nuopelną Lietuvos konsulų Aniceto Simučio, dr. Petro Daužvardžio, dail. Zenono Kolbos ir Čiurlionio galerijos.

Dail. Puzino mirties metu Austrai buvo ponis Curran, o ne mirusio dailininko našlė. Jos šiame rašinyje minimi testamentai New Yorke, kur Puzinas mirė, teismo buvo pavadinami „rašteliais“ ir nepripažinti, užtat mirusiojo paveikslai atsidūrė miesto sandėlyje — pardavimui iš varžytinių. Apie tai sužinoję, Lietuvos konsulai New Yorke ir Čikagoje kreipėsi į Illinois valstijos registruotos ne pelno organizacijos — Čiurlionio galerijos pirmininką, jos steigėją dail. Zenoną Kolbą, ragindami gelbėti tuos dail. Puzino darbus. Per naktį buvo suskolinoti tukstanciai dolerių ir dail. Kolba su jais išskubėjo į New Yorką. Konsulų advokatui pavyko įtikinti teisėją, kad paveikslai buvo parduoti jam priimtinam pirkėjui be varžy-

tinių, kurių laikas jau buvo paskelbtas. Pradinės, paruoštos varžytinės, paveikslų kainos buvo žemos — brangiausias „XX a. Madona“ — įvertintas 60 dol.

Nupirktieji paveikslai, konsulų sutarimu, ten pat buvo padalinti Lietuvai ir Latvijai. Dalis teko Latvijai, nes dail. Puzinas gimė, augo ir mokslus baigė Latvijoje. Juos perėmė saugoti buvusi dailininko žmona Austrai Curran, o Lietuvos dalį parsivežė dail. Kolba į Čiurlionio galeriją, priglaustą lietuviškame Midland Savings banke.

Tokia buvo, yra ir bus trumpa dail. Puzino paveikslų išgelbėjimo istorija. Be abejo, ji nėra maloni buvusiai dailininko žmonai. Užtat, ji bando nuveikti net teismo duotus paveikslų pirkimo dokumentus ir pasakyti savo „tiesą“. Ji rašo: „Šiuos dalykus rašau, norėdama nuneigti tai, ką Adomaitis rašė tame laiške“.

Pati Apvaizda bus prisidėjusi, kad Puzino paveikslai nuvežti Lietuvai kaip dovana. Jei dail. Puzinas būtų miręs Kalifornijoje jo paveikslai būtų tekę Austrai Curran, nes jos turėti testamentai Kalifornijoje būtų buvę pripažinti.

Iš Kalifornijos į New Yorką grįžęs, dail. Puzinas pasisakė dail. Kolbai, kodėl jis grįžo. Esą, jis ten gerai vertėsi, tapydamas Hollywoodo magnatus, bet, kartą įkaušęs, jis blogai apie juos prasitarė. To užteko ir jis, likęs bedarbiu, turėjo grįžti į New Yorką, kur ir mirė. Gal taip Puzino darbai išvengė pagundų ir net prof. A. Varno „Mindaugo vainikavimo“ likimo. Patrioto kun. Linkaus užsakytas, trejus metus tapytas paveikslas, po kuno mirties pateko jo sesers sūnui. Jo žmona — latvė jau 30 metų laukia pasakiškos kainos ir laiko paveikslą be reikiamos gamtinės apsaugos. Muziejiniai dail. P. Puzino paveikslai išsaugoti ir atiduoti Lietuvai. Daugiau į jokių puldinėjimų šiuo reikalu nebeatilsiepsi.

Domas Adomaitis
Čiurlionio galerijos
pirmininkas

Mirus mylimam Tėveliui

A. † A.

JONUI KRIŠČIŪNUI,

nuoširdžią užuojautą reiškiamė AUŠRAI PADALINO ir jos šeimai.

Tamošausky, Tamošaičių, Dirsių,
Vintų šeimos ir Milda Uter

A. † A.

JUOZUI GLAVINSKUI

išėjus į Amžinybę, reiškiamė gilią užuojautą žmonai ADELEI, sūnui ALBERTUI, jo žmonai LAIMAI, anūkams ir proanūkams.

Antanas ir Gražina Viktorai

St. Petersburg, Florida

DRAUGAS, 2000 m. sausio 21 d., pentadienis

5

A. † A.

**ELENA TRUŠKAUSKIENĖ
ČIŽINAUSKAITĖ**

Mirė 2000 m. sausio 18 d., 11 val. ryto, sulaukusi 99 metų.

Gyveno Los Angeles, CA.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 51 metus. Nuliūdę liko: dukterys — Irena, žentas Algis Regis; Elena, žentas Ignas Bandziulis. Vaikaičiai: Algis, Linas su žmona Emily ir Audrius Regiai; Vytautas Bandziulis su žmona Kristina; Elytė su vyru Kenneth Wright. Provaikaičiai: Lina, Rūta ir Daina Bandziulytės; Regina, Debby ir Matas Wright. Giminės Lietuvoje ir Australijoje.

Velionė buvo žmona a.a. Juozo Truškausko.

Rozinis ir atsisveikinimas su Velione Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje vyks sekmadienį, sausio 23 d., 7:30 val. vak.

Laidotuvės pirmadienį, sausio 24 d. Po 9:30 val. gegulinių šv. Mišių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Velionė bus nulydėta ir palaidota Forest Lawn kapinėse, Glendale, CA.

Visi draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti atsisveikinime, laidotuvėse ir prisiminti Velionę savo maldose.

Nuliūdę: dukterys, žentai, vaikaičiai ir provaikaičiai.

A. † A.

**LIUCIJA KURKULIENĖ
POLUJANSKAITĖ**

Mirė 2000 m. sausio 19 d., sulaukusi 93 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 51 metus.

Nuliūdę liko: sūnus Albinas, anūakai Andrius su žmona Enrica, Paulius ir Danutė Birėkaitė, proanukai Aleksiukas ir Izabelė, giminės Amerikoje, Kanadoje ir Lietuvoje.

Laidotuvės pagal jos norą bus Rochesteryje, NY, kur palaidotas jos vyras Feliksas ir duktė Ina.

Atsisveikinimas su Velione Čikagos apylinkėje įvyks vėliau. Apie tai bus pranešta draugams.

Nuoširdžiai kviečiami gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti a.a. Liucijos laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji.

Laidotuvių direktorius George Souge,
1119 Joseph Avenue, Rochester, NY, 41621.
Tel. 716-342-7900.

A. † A.

**RŪTAI KLEVAI
VIDŽIŪNIENEI**

Lietuvoje mirus, reiškiamė gilią užuojautą jos šeimai ir giminiams ir kartu liūdime skaudžios netekties sielvarte.

Velionės nuopelnai pasiliko neužmirštami jos rašyto žodžio skaitymuose. Spaudoje ji dalyvavo nuo jaunų dienų. Ilgą laiką ji rašė „Draugui“ vedamuosius, redagavo „Lietuvių žurnalistą“, išleido premijuotą novelių rinkinį „Vieno vakaro melancholija“. Studijavo Vilniaus humanitariniame fakultete lituanistiką, vėliau, išeivijoje — politinius mokslus ir pedagogiką. Los Angeles mokytojo amerikiečių gimnazijoje; dirbo Kalifornijos lietuvių radijo laidose. Ligų varginama, įpusėjusios senatvės amžiaus, ši žymi išeivijos rašytoja, žurnalistė, redaktorė poilsingai priežiūrai išvyko į Lietuvą. Los Angeles Žurnalistų sąjungos skyrius, kuriam sumaniai ji pirmininkavo, prieš keletą metų išlydėjo ją atgal į tėvynę. Mirties Angelas išsivedė ją dabar į Amžinojo Poilsio slėnį tenai, kaip atsisveikinant su losangeliškiais Kleva Rūta Vidžiūnienė pageidavo. Tebūnie Tau, Klevute, gimtosios žemės prieglobstis Visagalio Amžinybėje palaimingas.

Liūdintys draugai ir bendradarbiai:

Ignas Medziukas

Rūta Sakienė

Vytautas Šeštokas

Regina Gasparonienė

Grazutė Sirutienė

Stasė Pautienienė

Algirdas Gustaitis

Karolis Milkovaitis

Laguna Niguel, CA

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

Mutual Federal Savings and Loan

Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Caesar G. Olmos, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Ar nenorėtumėte vykti į Romą lietuviams skirtomis jubiliejinėmis dienomis – vasario 27-kovo 6 d.? Kreipkitės į kunigą John Rikterį, tel. 860-224-0341. Išskrendama vasario 27 d. 6 val.p.p. iš New Yorko.

LAIMĖKIME KOVĄ CICERO MIESTELYJE

Cicero ir apylinkių lietuviai neturi nusileisti Šv. Antano parapijos klebono sprendimui nusumant lietuviškas šv. Mišias 7:15 val. ryto. Mieli tautiečiai, ypač naujai atvykę į šį kraštą, atvykite sekmadieniais į Cicero parapiją, 11 val. r. lietuviškas šv. Mišias. Stiprinkime lietuvių Cicero miestelyje. Lietuviška gyvybė čia turi būti tiek pat svarbi, kiek ir kitur gyvenantiems tautiečiams. Kovą reikia laimėti, nes lietuviai yra tikri Šv. Antano bažnyčios savininkai, o ne „svėčiai“ mėsikiečiai. Reikia visiems aukotis, kol kova bus laimėta lietuvių naudai. Tad atvykite!

Clevelando radijo programą „Tėvynės garsai“ galima girdėti „Internete“, jos adresas: WWW.THECITYRADIO.COM/WJCU. Programa transliuojama sekmadieniais per John Carroll universitetą stotį WJCU FM 88.7 banga nuo 8 iki 10 val. ryto rytinės Amerikos dalies laiku. „Tėvynės garsų“ vedėja – Aldona Stempuzienė.

„Undinėle“ atvyksta į Lemontą. Onutės Pučkoriūtės lietuvių teatrą iš Clevelando atvyksta į Lemontą ir sausio 29 d. 11:30 ir 12 val. lietuviškas šv. Mišias. Onutės Pučkoriūtės lietuvių teatrą iš Clevelando atvyksta į Lemontą ir sausio 29 d. 11:30 ir 12 val. lietuviškas šv. Mišias. Onutės Pučkoriūtės lietuvių teatrą iš Clevelando atvyksta į Lemontą ir sausio 29 d. 11:30 ir 12 val. lietuviškas šv. Mišias. Onutės Pučkoriūtės lietuvių teatrą iš Clevelando atvyksta į Lemontą ir sausio 29 d. 11:30 ir 12 val. lietuviškas šv. Mišias.

TRYŠ KARALIAI JAUNIMO CENTRE

Gyvas buvo Kalėdų laikotarpis Jaunimo centre. Daugybė organizacijų surengė čia savo narius ir draugams Kūčias. Lietuvių opera su savo rėmėjais iškilmingai sutiko naujuosius 2000 metus, daugeliui vis dar nežinant, ar sutiktai šiais metais baigsime dvidešimtąjį amžių, ar jų nebaigs, perskysime į dvidešimt pirmąjį... Praėjus laimingai visam šventiniam šurmuliui (dabar šis žodis madingas), tyliai į Jaunimo centrą atėjo Trys karaliai. Trys karaliai – tai tik data, sausio 6 d., kada Jaunimo centras į vieną didžiulį savo kambarį pasikvietė vaikus savo žymesniuosius, veiklesniuosius darbuotojus. Vaisės prasidėjo 1 val. Valgius, kurių buvo daugiau rūšių negu per Kūčias ir kurie buvo „susinėstiniai“, kad Jaunimo centrui nedingūt nė vienas centas, prasminga malda palaimino kun. J. Vaišnys, drauge prašydamas Dievo palaimos ir visiems Jaunimo centro darbuotojams. Vaisėms įpusėjus, Vaclovas Momkus, Jaunimo centro tarybos pirm., supažindino su Jaunimo centro ir jame veikiančių institucijų atstovais. Ir nenuostabu, jei ne visi vienas kitą pažįsta: dirba ne tomis patiomis dienomis, ne tomis patiomis valandomis, ne tuose pačiuose aukštuose, ne tuose pačiuose kambariuose. Supažindinęs paprasė kiekvieną pasisakyti

jam ar jai rūpimais klausimais. Iš kalbėtojų paaiškėjo, kokia įvairi ir plačiausio veikla vyko ir tebevyksta šiuose pastatuose. Šeštadieniais čia veikia Čikagos lietuviškos mokyklos ir Pedagoginis lietuviškos insititutis. Visą pusdienį visuose kambariuose užia jaunimas, ir tada Jaunimo centras tikrai pajunta, kad yra Jaunimo centras. Šeštadienį vakarais ir sekmadienio popietėmis dažnai vyksta įvairūs renginiai, kurių, aišku, dievui, dar netruksta. O jie padeda vieni kiti kitių pataisyti ar patobulinti reikalingam didžiuliam pastatui. Kaip atskira institucija nuolatinese patalpose veikia Čiurlionio galerija. Parodų atidarymai dažniausiai būna penktadienį vakarais, o paties parodos tęsiasi savaitę ar ilgiau. Jau kelinti metai savo centrinę įstaigą čia turi ir ALTas. Altininką čia sutiksi beveik kiekvieną dieną, nes jo veikla vyksta kasdien. „Gyva duša“ kiekvieną dieną (jei ne, tai antradieniais ir ketvirtadieniais tikrai) rasi antrame aukšte, kur yra įsikūrusi Lietuviškos studijų ir tyrimo centras. Čia tarška kompiuteriai, rašomosios mašinos, skamba telefonai: teiraujamasi šio, teiraujamasi kitko, laukiama atsakymo. Ir sulaukiama. O knygų pilna visur: ir rū-

„Žvaigždžių vakaras“ – Maironio lietuviškos mokyklos metinis pokylis ir 2000 metų vėjus vyks sausio 29 d. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, Lemonte. Pabendra- ramos – 6 val.v., vakarienė – 7 val.v. Bilietus užsisakykite, skambindami Reginai Saulienėi tel. 708-424-8605 arba Teresei Meiluvienėi tel. 630-655-0468. Kvietiami visus pagerbti ir pabendrauti su mūsų lietuvišku jaunimu – mūsų ateities žvaigždėmis.

„Internete“ galite „kalbėtis“ su įvairiomis JAV ir Kanados lietuviškomis organizacijomis:

Kanados lietuvių jaunimo sąjunga
www.kanada.ca/klij/
Amerikos lietuvių jaunimo sąjunga
www.tamos.net/~javlj/

Skaniais mieliniiais blynais ir burnoje tirpstančia obuoline koše jus vaišins darbinėsios Jaunimo centro moterų klubo šeimnininkės sausio 23 d., sekmadienį, Jaunimo centro kavinėje. Pusryčiai prasidės 8 val.r. Savo atsilankymu paremsite Jaunimo centrą!

syje, ir pirmame, ir antrame aukštuose. O palygėję į trečiąjį aukštą, kuris iš lauko žiūrint nelabai pastebimas, randa didžiulę biblioteką, didžiulį archyvą, žinomą ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje. Kasmet į šį archyvą atvyksta keletas mokslininkų iš Lietuvos ar kitų kraštų pasitirti medžiagos savo moksliniams darbams, disertacijoms. Visi jie Lit. studijų ir tyrimo centro nuosirdžiai primami, globojami. O archyvą yra ir po t. jėzuitų koplyčia. Visus juos reikia prižiūrėti, globoti, kataloguoti, klausiantis reikia parodyti, kur jo ieškoma medžiaga yra.

Beveik visiems dalyviams pasisakius jų institucijoms rūpimais klausimais, prof. dr. Jonas Rackauskas vadovavo diskusijoms, kuriose kalbėtojai vieni kitus papildė, pakoregavo. Pasirodo, kad Jaunimo centras globoja jame telpančias didžiules kultūrinės vertybes, jungia JAV lietuvių mokslininkus su Lietuvos mokslininkais, norintais pažinti išeivijos veiklą, jų sukauptas kultūrinės vertybes. Pasidžiaugta, kad tiek Jaunimo centro vadovybėje, tiek įvairiausių pareigūnų tarpe labai didelis procentas yra naujosios ateivių kartos žmonių, kad tarp jų sutarimas ir bendradarbiavimas puikūs. Su gera nuotaika ir viltimi skirstėsi Jaunimo centro darbuotojai.

J. Masilionis

NESUTARIMAI SU KLEBONU CICERO MIESTELYJE PLEČIASI

Šių metų pradžioje įsilepėnoji Cicero lietuvių tikinčiųjų kova su senųjų išeivių lietuvių kartos išteigto Šv. Antano parapijos dabartiniu klebonu kun. Jim Kastigar ne tik nesibaigia, bet įgauna dar aštresnę formą.

Tą galėjo pajusti mūsų tautiečiai, labai gausiai atsilankę į lietuviškas Mišias Šv. Antano parapijos bažnyčioje sausio 16 d. ir po jų – į tos parapijos salę. Lietuviai ne vien tik iš Cicero miesto ir artimųjų vietovių, bet ir iš tolimesniųjų miestelių šį kartą pripildė erdvią bažnyčią, ko čia jau nebuvo mažiausia 25 metus. Smaugu buvo matyti daug jaunų šeimų su vaikais ar šiaip jaunimo, kurių dauguma yra neseniai iš Lietuvos atvykusieji žmonės. Jų didžioji dalis atėjo į lietuvių susirinkimą, kuriame buvo kalbama apie didžiulį klebono laikyseną.

Cia reikia paminėti, kad lietuviškų pamaldų pabaigoje prie altoriaus išėjęs klebonas kun. J. Kastigar turbūt išsigando, pamatęs tiek daug lietuvių, ir mažai ką galėjo pasakyti. Jis tik pažymėjo, jog numatyto balsavimo dėl Mišių laiko pakeitimo šį sekmadienį nebus. Čia dar pridėjo, kad tikrai bus atsakoma šeštadienio vakaro pamaldų anglių kalba.

Tačiau šie dalykai susirinkusiųjų nenustebino, nes mūsų tikintieji ir šiaip per „Draugą“ bei lietuviškas radijo programas buvo prašyti nedalyvauti klebono sugalvotoje balsavimo komedijoje (kokie galėjo būti balsavimai, kuomet patio klebono pateiktoje statistikoje lietuviškas pamaldas lankydavo apie 100 žmonių, o keturiuose Mišiose ispanų kalba būdavo apie 3,500). Jo nuomoneis pakeitimais kaip tik išplaukė iš mūsų, tikinčiųjų, neigiamos reakcijos.

Susirinkime

Po lietuviškų Mišių parapijos salen (jose nuo 1911 iki 1926 metų vyko pamaldos lietuvių kalba iki tol, kol buvo pastatyta bažnyčia) gausiai suėjo mūsų tautiečiai iš pradžios gėrė kavą (eilė prie jos nusidriekė apie šimtą metrų) ir šnekėdavosi.

Į šį gausų būrį žmonių kreipėsi prieš savaitę išrinkto lietuvių tikinčiųjų komiteto narys dr. Petras Kisielius. Jis pasidžiaugė tokiu dideliu dalyvių skaičiumi, padėkodamas už atsilankymą į kvietimus ir atėjimą čia. Kalbėtojas sveikino Naujųjų Metų progą ir garantavo, kad „mes iš savo pozicijos nesitrauksime nė žingsnio“. Tas sukėlė gana tvirtą susirinkusiųjų pritarimą.

Tada buvo pakviestas kalbėti kitas komiteto narys, Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos pirmininkas, susirinkimo išvakarėse tapęs ir Amerikos lietuvių tarybos pirmininku – advokatas Saulius Kuprys. Šis daugelį metų Cicero lietuvių telkinyje gyvenęs (ir dabar netoli nuo jo nutūpęs) vyras pranešė apie atliktus darbus lietuvių tikinčiųjų klausimais liečiančiuose reikaluose.

S. Kuprys kalbėjo, kad praėjusį pirmadienį vyskupijai buvo parašytas memorandumas. Jame, šalia kitų dalykų, prašyta sustabdyti klebono planuojamą balsavimą dėl naujo lietuviškų pamaldų laiko. Buvo pageidauta susitikimo su pačiu kardinolu, tačiau suzinota, kad jis šiuo metu atostogauja. Taip pat susiekiama ir su vyskupu Jakubowski, betvarkančio rajono, kuriam priklauso ir Šv. Antano parapija, reikalus. Kiek buvo galima suprasti, dabar yra lau-

kiama kardinolo sugrįžimo, ir tada daug kas paaiškėtų. Be to, kalbėtasi ir su bažnytinės teisės žinovais, bet apie tai kas buvo išgirsta – dar viešai nepasakelbta.

Prabilo ir Šv. Antano parapijos lietuviams Mišias laikantis (išskyrus apie 3 mėnesius kiekvieną rudenį, kuomet išvyksta dėti Lietuvon) kun. dr. Kęstutis Trimakas. Jis pranešė, jog dėl iškilusių problemų Šv. Antano parapijoje buvo kreiptasi į vyskupą Paulių Baltakį, ir šis žadėjo padėti. Be to, pranešė, kad gavenios metu į Čikagą atvyksta Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, kuris čia praleis 3 savaites ir vieno savaitgalio dienomis ves rekolekcijas Šv. Antano lietuviams parapijiečiams.

Jausmingai pakalbėjo didelis kovotojas už lietuvių tikinčiųjų teisių apgynimą Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Algis Regis, kuris taip pat yra žinomas ir kitose lietuvių visuomeninėje bei politinėje veikloje. Šis energingas vyras, gerokai ankčiau sukvietęs tikintanties lietuvių minias piktui prieš gerųjų lietuvių balso nepaklausiusį patį Čikagos arkivyskupą-kardinolą, susirinkusiems priminė, kad ir šį kartą reikalsas susakys apie principus ir ankstesniųjų mūsų tautiečių testamentą pilnydam. „Jie paliko mums krikščionybės ir tautybės testamentą, ir to mes negalime niekada pamiršti“, – teigė A. Regis, o jo žodžius lydėjo griausmingi plojimai.

Kalbėtojas taip pat aiškino, jog ypač po Katalikų Bažnyčios Suvažiavimo pasauliečiai tikintieji visuose reikaluose turi daug teisių, o kunigai ar klebonai yra tik Dievo ir žmonių tarnai. Todėl A. Regisui atrodo nesuprantama, kaip čia „atėjo arogantas ir pasakė, ką tikintieji turėtų daryti“ (čia kalbėtojas turėjo galvoje Šv. Antano parapijos kleboną).

Prasmingi R. Lukštos žodžiai

Susirinkusius sujaudino kito kalbėtojas – prie pat Šv. Antano parapijos pastato gimusio, bažnyčios statytojų, senosios ateivių kartos palikuonio Roberto (Bob) Lukštos žodžiai. Šis jaunystėje buvęs žymus krepšininkas pareiškė, kad jis jau porą metų turi įvairių problemų su dabartiniu klebonu, nes jam tenka rūpintis angliškai kalbančiųjų tikinčiųjų (jų didelė dalis yra lietuvių kilmės) reikalais.

R. Lukšta atkreipė dėmesį, kad nuo Šv. Antano parapijos bažnyčios kartinio akmenų pamato pradžioje vienas už kitą, nurodantis šios bažnyčios statytojus. Jis pridėjo visokeriopą paramą kovoję dėl teisių šioje lietuvių išteigtoje bažnyčioje.

Ilgirdes, jog vienas neseniai sudaryto lietuvių komiteto narys priviškai gyrėsi „laimėjimu“, kada vyskupas neva lietuvių pamaldoms pažadėjęs 9 val. ryto laiką (vietoje dabartinio 11 valandos), jis aiškiai pasakė, kad tokiu atveju gal būtų laimėtas mūšis, bet pralaimėtas karas. Jo nuomone, čia jokių kompromisų negali būti, nes pagrindinės Mišios nuo seniausiu laikų yra buvusios 10:30, 10:45 arba 11 val. r.

Kalbėtojas savo žodžius karščiau stengėsi tirti lietuviškai, bet daugiausia kalbėjo angliškai, nes lietuvių kalbos, kurią išmoko Šv. Antano parapijos mokykloje, jis dabar neturi progos vartoti.

Savo aktualias mintis ir pasiūlymus pateikė aktorė Irena

Leonavičiūtė, dr. Vytautas Narutis, dr. Bronė Motušienė bei kiti kalbėtojai.

Susirinkimas greitai nutrūko, kuomet buvo iškelta mintis sudaryti lietuvių tikinčiųjų sąrašą, kuris kartu su mūsų lietuvių reikalavimais būtų įteiktas vyskupijai. Tada susirinkusieji pradėjo rikiuotis prie stalų pasirašymui, atsirado triukšmas.

Kiti reikalavimai

Susirinkimui vadovavęs dr. P. Kisielius pabaigoje dar spėjo perskaityti kitų reikalavimų sąrašą, kurie kelia nerimą lietuviams tikintiesiems ir, kurie turėtų pasiekti vyskupijos tarnautojų ausis.

P. Kisielius paminėjo para-

pijos pastato užrašus, kurie yra tik anglų ir ispanų kalbomis. Visai neseniai parapijos biuleteniuose jau buvo pradedamas vartoti naujas parapijos vardas – vietoje Saint Anthony Roman Catholic Church – Saint Anthony of Padua. P. Kisielius sakė, kad parapijos raštinėje turėtų būti ir lietuviškai kalbantis žmogus. Pažymėta ir kiti dalykai, apie kuriuos plačiau, be abejo, dar bus diskutuojama kituose susirinkimuose.

O tuo tarpu visi tikintieji P. Kisielius pabaigoje dar spėjo perskaityti kitų reikalavimų sąrašą, kurie kelia nerimą lietuviams tikintiesiems ir, kurie turėtų pasiekti vyskupijos tarnautojų ausis.

P. Kisielius paminėjo para-

KUČIOS MARQUETTE PARKE

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų valdybos posėdyje, įvykusiame spalio mėnesį, aptarinėjome, ar vietoj kalėdinių vaišių gruodžio mėn. nesuorganizuosime Kučių. Nuostabu, kad visi dalyviai tam pritarė ir keletas narių užsirašė ir net sumokėjo pinigų. Apie Kučias buvo skelbiama ir „Drauge“, ir per „Margutį II“. Deja, nedaug žmonių užsirašė.

Atėjo lauktoji diena – gruodžio 17 d., penktadienio vakaras – Kučios. Apie 5:30 val. vakaro pradėjo rinktis žmonės. Stalų buvo tik penki, gražiai papuošti, indai sudėti, vietos nenumuotos, kur norėjai, ten galėjai sėsti. Mes buvome trise, tai pasirinkome antrą stalą. Pasirinkome tą stalą todėl, kad prie stalo jau sėdėjo Baltrušaitis. Taigi prie stalo sėdėjo Baltrušaitis, K. Požarniukienė, F. von Braun, A. Repšienė, Vida Sakevičiūtė ir kun. Rimas Gudelis. Prie kito stalo sėdėjo kun. Vito Mikolaitis. Visiems susėdus valdybos pirmininkas Juozas Bagdžius pasveikino susirinkusius ir palinkėjo gražiai ir ramiai praleisti Kučių vakarą. Tuo patį vakarą prie stalo sėdėjo kun. Rimas Gudelis sukalbėti malda ir pa-

laiminti Kučių valgius. Tada prasidėjo kalėdinių lauzų, linkėjimų ir vaišinimasis. O valgių buvo tikrai gerų – kučiųskų – įvairios žuvies, silkų, įvairių mišrainių, be to, kučiųskai su aguonų pienu. Galima sakyti, kad maistas buvo geras, viskas be mėsos. Meninę programą atliko Kvietkauskienė, pagiedodama kelias giesmes, pritardama vargonėliais. Sakytiau buvo visko, tik truko didesnis šventinės nuotakos ir dar ko nors įdomesnio, kas tinka Kučių programai...

Valdybos vardu dėkoju visiems, kurie atsilankė į pirmą kartą rengtas Kučias. Tikiu, ten galėjai sėsti. Mes buvome trise, tai pasirinkome antrą stalą. Pasirinkome tą stalą todėl, kad prie stalo jau sėdėjo Baltrušaitis. Taigi prie stalo sėdėjo Baltrušaitis, K. Požarniukienė, F. von Braun, A. Repšienė, Vida Sakevičiūtė ir kun. Rimas Gudelis. Prie kito stalo sėdėjo kun. Vito Mikolaitis. Visiems susėdus valdybos pirmininkas Juozas Bagdžius pasveikino susirinkusius ir palinkėjo gražiai ir ramiai praleisti Kučių vakarą. Tuo patį vakarą prie stalo sėdėjo kun. Rimas Gudelis sukalbėti malda ir pa-

Ant. Repšienė

SKELBIMAI

• Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuodirdžiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-679-7750 arba jo būnas Andrius Kurkulis, tel. 312-679-7751, dirbą su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-679-7730. (sk.)

• Nauji Lietuvos našlaičių globėjai yra: V. ir I. Virkau, Downer Grove, IL, ir Walter V. Adomkus, Little Rock, CA. Kiekvienas jų atsiuntė po \$150 – tai metinė Lietuvos vaiko globos suma. Dėkojame naujiesiems Lietuvos vaikų rėmėjams! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629.

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4908, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

• Korpi Neo-Lithuania vyr. valdyba kviečia visus korporantus į suvažiavimą š.m. sausio 30 d. Camelot pokylį salėje, 8624 W. 95 Street, Hickory Hills, Illinois. Registracija prasideda 1:00 val. p.p. Pietūs prasidės punktualiai 1:30 v.p.p. Po skanių pietų, prasidės suvažiavimą. Padaliniai, kurie suvažiavime nedalyvaus, prašomi raštu atsiųsti pranešimus. Apie dalyvavimą būtina pranešti iki sausio 26 d. kol. Vaclovas Mažeika, tel. 847-833-3807. Pietų kaina, įskaitant gėrimus, yra \$15 asmeniui.

• A. A. Gražinos Petruilienės atminimą pagerbdami, Lietuvos našlaičiams po \$10 atsiuntė Mr. ir Mrs. K. Kizlauskas, West Bloomfield, MI ir Mrs. V. Patalauskas, Farmington, MI. Reikiame užuojautą velionės artimiesiems, o aukotojams dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globa“, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629.

• A. A. Antano Rimavičiaus atminimą pagerbdami dukrė Sofija Jelionienė Lietuvos vaikų paramai atsiuntė \$50, o Aldona Šmulkšienė \$25. Reikiame užuojautą velionės artimiesiems, o aukotojams dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globa“, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629.

• A. A. Jono A. Stoškaus atminimą pagerbdami, giminės ir draugai suaukojo \$710 Lietuvos našlaičių globai. Aukojai: Vincas ir Ramūnė Lukai, Evergreen Park, IL, Juratė ir Jurgis Augiai, Oak Brook, IL, Sigutė Mikrut, Lake Bluff, IL, Vytautas ir Asta Reitneriai, Orland Park, IL, Petras ir Joana Bielskai, Hinsdale, IL, Jadvyga Prokurat, Orland Park, IL. Joana Stoškaus ir kiti giminės bei pažįstami. Reikiame užuojautą velionės artimiesiems, o aukotojams dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos komitetas“, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629.

Čikagos lietuviškos mokyklos šokių pamokė. Iš kairės: Lina Dvilaitė, Kristina Badaraitė, Algis Bielas, šokių mokytoja Virginija Dargis, Milda Plioplytė, Jonas Dusevičius, Audra Meilytė, Jonas Genčius, Aurelija Balzaitė. Nuotr. Dalios Badaraitės